

LÄNNEN TEHTAAT |
VUOSIKERTOMUS | 2011

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 28.3.2012 klo 14.00 Lännen Tehtaat Oyj:n henkilöstöravintola Myllynkivessä Säkylässä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka 16.3.2012 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitauduttava yhtiölle perjantaihin 23.3.2012 klo 16.00 mennessä internetsivuilla osoitteessa www.lannen.fi, kirjallisesti osoitteeseen Lännen Tehtaat Oyj, PL 100, 27801 Säkylä, faksilla numeroon 010 402 4023, puhelimitse numeroon 010 402 4044/Maija Lipasti tai sähköpostilla osoitteeseen maija.lipasti@lannen.fi.

Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan tulee ilmoittautua yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon 23.3.2012 klo 10.00 mennessä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2011 maksetaan osinkoa 0,85 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 2.4.2012 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 11.4.2012.

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2012

Lännen Tehtaat Oyj julkisti tilinpäätöstiedotteen vuodelta 2011 torstaina 16.2.2012 klo 8.30. Vuosikertomus julkaistaan yhtiön internetsivuilla viikolla 10.

Osavuositarkastukset vuonna 2012 julkistetaan seuraavasti:

Osavuositarkastus 1.1.-31.3. perjantaina 4.5.2012 klo 8.30

Osavuositarkastus 1.1.-30.6. keskiviikkona 15.8.2012 klo 8.30

Osavuositarkastus 1.1.-30.9. perjantaina 9.11.2012 klo 8.30

Vuosikertomus, tilinpäätöstiedote ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat luettavissa Lännen Tehtaiden internetsivuilla osoitteessa www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto, josta julkaisut voi ladata myös pdf-versioina.

Painetun vuosikertomuksen lähettämisessä olemme siirtyneet vuoden 2012 alusta lähtien uuteen käytäntöön. Viikosta 11 alkaen lähetämme painetun vuosikertomuksen niille henkilöille, jotka ovat tilanneet sen yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto.

Muutokset henkilötiedoissa

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

Sisällysluettelo

Lännen Tehtaat konserni

Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Lännen Tehtaat lyhyesti.....	6
Konsernin avainluvut.....	8
Missio, visio, tavoitteet ja arvot.....	9
Henkilöstö.....	10

Liiketoiminta-alueet

Avainluvut liiketoiminnoittain.....	13
Pakasteliiketoiminta.....	14
Kalaliiketoiminta.....	18
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta.....	22

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2011

Hallituksen toimintakertomus.....	26
Konsernitilinpäätös liitetietoineen.....	32
Emoyhtiön tilinpäätös liitetietoineen.....	64
Hallituksen voitonjakoehdotus.....	73
Tilintarkastuskertomus.....	74
Hallintoneuvoston lausunto.....	75

Sijoittajatieto

Osakkeet, osakepääoma ja osinkopolitiikka.....	76
Kooste vuoden 2011 pörssitiedotteista.....	77

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011.....	78
Palkitseminen, sisäpiiriasiat.....	84
Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat.....	85
Hallitus.....	86
Toimitusjohtaja ja johtajisto.....	87
Yhteystiedot.....	88

Toimitusjohtajan katsaus

Kulunut vuosi meni suunnitelmien mukaan ja kertaeristä puhdistettu liiketulos nousi ennakoidusti vertailuvuotta paremmaksi. Erityinen ilonaihe oli kalaliiketoiminnan tuloksen nouseminen voitolliseksi. Myös vilja- ja öljykasviliiketoiminta kehittyi hyvin ja se saavutti historiansa ennätystuloksen. Pakasteliiketoiminnan tulos oli vakaalla hyvällä tasolla. Pettymyksen aiheutti osakkuusyhtiö Sucros, jonka tulos kärsi voimakkaasti nousseista tuontiraaka-aineiden hinnoista.

Elintarvikkeista käytiin kuluneena vuonna vilkasta ja innostunutta keskustelua. Vaikuttaa siltä, että kuluttajatrendeinä ovat vahvistuneet vaatimukset hyvästä mausta, puhtaudesta, lisääineettomuudesta ja paikallisesti tuotetusta ruuasta. Vaikka myös ruuan hinta on ollut paljon esillä, edellä luetellut seikat ovat nousseet yhä voimakkaammin etualalle. Tämä sopii hyvin Lännen Tehtaat -konsernin liiketoimintojen toimintamalleihin ja raaka-ainevalintoihin.

Pakasteliiketoiminnan menestyksen kulmakiviä ovat hyvänmakuiset, puhtaat, lähellä tuotetut ja korkealaatuiset tuotteet. Apetit-brändin peruslupaus kuluttajalle on nautinnollisen hyvinvoinnin tarjoaminen. Pakasteliiketoiminnassa jatkamme edelleen Kotimaiset-tuotesarjan kasvattamista ja kotimaisuudesta viestimistä. Näiden menestystekijöiden johdonmukainen kehittäminen on tuottanut erinomaisia tuloksia jo usean vuoden ajan ja jatkamme matkaamme tällä valitsemallamme tiellä.

Kalaliiketoiminnan painopisteitä ovat hyvä maku, kala-alan monipuolinen osaamisjohtajuus, ruuanlaiton helppous ja mukavuus, hyvät ravitsemusominaisuudet ja vastuullisuus. Kuluttajan tärkein kalan ostokriteeri on tuoreus, mikä on merkittävä hyvään makuun liittyvä tekijä. Suomessa lanseerasimme loppuvuoden aikana ns. huipputuoreen kirjolohifileen, mikä tarkoittaa, että kuluttaja voi ostaa kaupasta vielä saman päivän aamuna meressä uinutta kalaa. Samalla toimimme entistä läheisemmässä yhteistyössä asiakkaidemme kanssa ja tarjoamme kumppanuutta, joka tukee asiakkaan kala- ja palvelumyynnin kannattavaa kasvua. Valittujen

menestystekijöiden määrätietoinen vahvistaminen ja toiminnan tehostaminen käänsivät kalaliiketoiminnan kannattavuuden selvästi parempaan suuntaan. Valintamme on osoittautunut oikeaksi, mutta kannattavuudessa on vielä paljon parannettavaa.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa valittuja ylivoimatekijöitä ovat asiakkaan menestyksen tukeminen, paras toimialan ymmärtäminen ja osaaminen sekä tehokas toimeenpano ja tuotanto. Toimintaa on kasvatettu johdonmukaisesti ja kannattavasti laajentamalla hankintaorganisaatiota Suomessa ja perustamalla tytäryhtiöitä Venäjälle, Kazakstaniin, Ukrainaan, Viroon ja Liettuaan. Kasvi-öljykaupassa kannattavaa kasvua haetaan toteutetulla pakkaamoinvestoinnilla, joka mahdollistaa entistä korkeammalle jalostettujen erikoiskasviöljyjen tarjoamisen asiakkaille. Samalla on kehitetty johdonmukaisesti uusia, asiakkaiden menestystä tukevia palvelumalleja. Erinomaiset asiakastytyväisyysmittausten tulokset yhdessä hyvän taloudellisen kehityksen kanssa todistavat, että myönteisessä erilaistamisessa on onnistuttu.

Liiketoimintojen onnistuneet strategiset valinnat ja Lännen Tehtaat -konsernin vahva rahoitusasema luovat hyvät edellytykset kannattavaan kasvuun. Kasvun johtaminen on meidän tärkein painopistealueemme tällä strategiajaksolla. Kasvutavoitettamme toteutamme sekä orgaanisen että ulkoisen kasvun keinoin.

Yhdessä eteenpäin,

Matti Karppinen

Lännen Tehtaat lyhyesti

Lännen Tehtaat Oyj on elintarviketeollisuusyhtiö, jonka missiona on tarjota kuluttajille paikallisiin raaka-aineisiin perustuvia, terveellisiä ja maistuvia ruokaratkaisuja. Konsernin liiketoiminta-alueita ovat pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta, vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä muut toiminnot. Lännen Tehtaat toimii pohjoisen Itämeren alueella ja yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Vuonna 2011 konsernin liikevaihto oli 335 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa on noin 600 työntekijää.

Pakasteliiketoiminta

Pakasteliiketoiminnan muodostaa Apetit Pakaste Oy. Apetit Pakaste Oy on johtava suomalainen vihannes- ja ruokapakasteiden valmistaja. Yhtiö kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy Apetit-tuotemerkillään pääasiassa kotimaisista raaka-aineista valmistettuja pakasteita.

Kalaliiketoiminta

Lännen Tehtailla on kalaliiketoimintaa Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa. Apetit Kala Oy ja tytäryhtiö Myrskylän Savustamo Oy ovat Suomen johtavia kala-alan toimijoita. Yhtiöt valmistavat, markkinoivat ja myyvät tuorekalaa ja -kalajalosteita Apetit ja Safu-tuotemerkeillä ja kaupan merkeillä. Lisäksi Apetit Kala myy hoitamissaan shop-in-shop -periaatteella toimivissa palvelumyyntitiskeissä kalaa, kalajalosteita ja muita tuoretuotteita. Osakkuusyhtiö Taimen Oy tytäryhtiöineen on Suomen johtava kalankasvattaja ja poikastuottaja. Maritim Food AS tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy äyriäis- ja kalatuotteita Norjassa ja Ruotsissa Maritim, Fader Martin ja Sunnmøre merkeillä sekä kaupan merkeillä.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain tytäryhtiöineen. Avena Nordic Grain toimii kotimaisessa ja kansainvälisessä vilja-, öljykasvi- ja rehu-raaka-ainekaupassa. Se markkinoi ja myy myös kasviöljyjä ja valkuaispuristeita, joita se valmistaa omassa kasviöljynpuristamossaan Mildolassa Kirkkonummella.

Muut toiminnot

Emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj vastaa konsernihallinnosta, konsernirakenteen kehittämisestä sekä osake- ja kiinteistöomistusten hallinnoinnista. Apetit Suomi Oy vastaa Apetit-tuotteiden markkinoinnista. Lisäksi Apetit Suomi tuottaa henkilöstö-, tieto- ja taloushallintopalveluja Lännen Tehtaat -konsernin yhtiöille sekä ympäristöhallinnon palveluja Säkylän teollisuusalueen kaikille toimijoille.

- Apetit tuntee tuotteen koko ketjun pölyltä. Kasvisraaka-aineet saadaan pääosin omilta sopimusviljelijöiltä, jotka ovat sitoutuneet Apetitin laatutavoitteisiin.
- Apetit tarjoaa kuluttajille myös täysin kotimaisista kasviksista valmistettuja tuotteita Kotimaiset-tuotesarjassaan.
- Apetit on tunnetuin pakastetuotemerkki Suomessa.

PAKASTELIIKETOIMINTA

	2011	2010	2009
Liikevaihto, milj. €	45,3	45,1	46,0
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. €	3,3	3,4	3,4
Liiketulos, milj. €	3,3	3,4	3,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. €	1,9	1,2	1,9
Henkilöstö keskimäärin	204	199	205

- Kalaliiketoiminta tarjoaa tuoretta, maukasta kalaa, kalajalosteita ja äyriäisiä. Palvelumyynti tarjoaa asiakkaille parhaiden tuotteiden lisäksi myös elämyksellistä asiakaspalvelua.
- Kalajalosteita kehitetään yhä pidemmälle, sillä terveellisyys ja ruuanvalmistamisen helppous ohjaavat kuluttajan ostopäätöstä.

KALALIIKETOIMINTA

	2011	2010	2009
Liikevaihto, milj. €	84,3	80,9	75,9
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. €	0,2	-1,8	-1,8
Liiketulos, milj. €	-1,0	-1,8	-2,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. €	0,7	1,1	0,6
Henkilöstö keskimäärin	320	351	379

- Avena on viljakauppaliiketoiminnan monipuolinen osaja nopeasti vaihtelevilla markkinoilla.
- Mildolan uusi kasviöljynpakkaamo mahdollistaa räätälöidyt asiakasratkaisut sekä tehokkaan laadun hallinnan.

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINTA

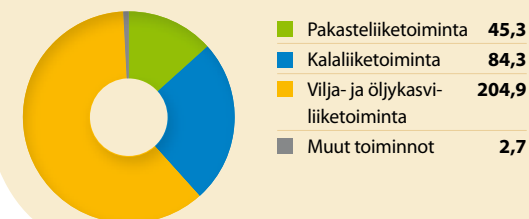
	2011	2010	2009
Liikevaihto, milj. €	204,9	181,9	143,4
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. €	8,4	7,2	7,4
Liiketulos, milj. €	8,4	7,2	7,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. €	3,0	0,7	0,3
Henkilöstö keskimäärin	62	61	62

Osakkuusyhtiö Sucros Oy (20 %) valmistaa, markkinoi ja myy sokerituotteita elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja vientiin. Yhteisyritys Ateriamestarit (50 %) markkinoi ja myy Apetit Pakasteen suurkeittiötuotteita sekä tarjoaa kokonaisvaltaisia ratkaisuja ja alan asiantuntemusta suurkeittiöille.

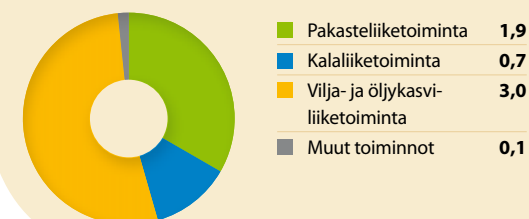
MUUT TOIMINNOT

	2011	2010	2009
Liikevaihto, milj. €	2,7	2,6	2,4
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. €	-2,0	-0,5	-1,3
Liiketulos, milj. €	-2,0	-0,5	-1,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. €	0,1	0,2	0,0
Henkilöstö keskimäärin	10	10	11

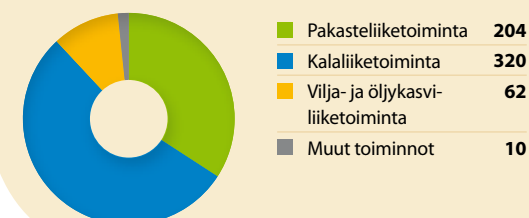
LIKEVAIHTO | 2011 milj. euroa

INVESTOINNIT | 2011 milj. euroa

HENKILÖSTÖ | 2011 keskimäärin

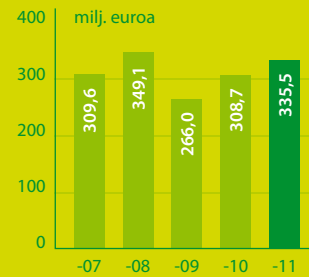

Konsernin avainluvut

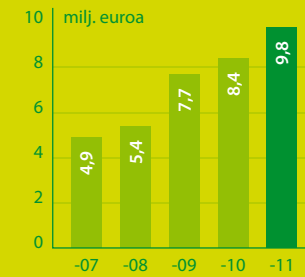
		2011	2010	2009
Liikevaihto	milj. euroa	335,5	308,7	266,0
Liiketulos	milj. euroa	8,7	8,3	6,8
Liiketulos	%	2,6	2,7	2,6
Liiketulos ilman kertaeriä	milj. euroa	9,8	8,4	7,7
Liiketulos ilman kertaeriä	%	2,9	2,7	2,9
Tulos ennen veroja	milj. euroa	7,5	8,4	7,3
Tilikauden tulos	milj. euroa	5,7	6,5	5,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,3	6,1	5,5
Oman pääoman tuotto	%	4,1	4,7	4,3
Omavaraisuusaste	%	74,9	72,4	78,0
Nettovelkaantumisaste	%	-5,1	-7,7	-15,8
Oma pääoma / osake	euroa	22,06	22,01	22,19
Tulos / osake	euroa	0,92	1,04	0,94
Osinko / osake	euroa	¹⁾ 0,85	0,90	0,76
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	5,8	3,1	2,7
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	milj. euroa	0,2	10,5	1,2
Henkilöstö, keskimäärin		596	621	657

¹⁾ Hallituksen ehdotus

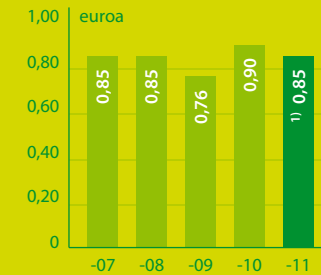
LIKEVAIHTO

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ

OSINKO/OSAKE

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Missio, visio, tavoitteet ja arvot

Missio

Tarjoamme kuluttajille terveellisiä ja maistuvia paikallisiin raaka-aineisiin perustuvia ruokaratkaisuja. Tuotamme omistajillemme lisäarvoa pitkäjänteisesti.

Visio

Lännen Tehtaat on yksi johtavista suomalaisista elintarvikeyhtiöistä pohjoisen Itämeren alueella.

Tavoitteet

- konsernin liiketoiminnan määrätietoinen ja kannattava kasvattaminen
- liikevoitto vähintään 5 % liikevaihdosta
- omavaraisuusaste vähintään 40 %
- oman pääoman tuotto (ROE) vähintään 12 %

Arvot

Asiakaskeskeisyys

Tunnistamme kuluttajien ja asiakkaiden tarpeet. Yhteistyömme ansiosta asiakkaamme menestyvät yhdessä kanssamme.

Uudistuminen

Etsimme uusia ratkaisuja ja olemme päättäväisiä ja nopeita muutosten toteuttajia. Uudistamalla kehitämme toimintaamme ja parannamme tuloksiamme.

Varmistamme osaamisen jatkuvan kehittymisen luomalla oppimiseen kannustavan ilmapiirin ja oppimismahdollisuudet. Innostamme toisiamme kehittymään ihmisinä ja työssämme.

Uudistamme tuotteitamme ja palveluitamme ennakoivasti vastaamaan kuluttajien ja asiakkaiden muuttuvia tarpeita. Olemme aktiivinen toimintaympäristön uudistaja.

Vastuullisuus

Toimimme vastuullisesti läpi koko toimintoketjun ja huomioimme kuluttajien, asiakkaiden, henkilöstön, omistajien, yhteiskunnan sekä ympäristön tarpeet ja odotukset.

Kannamme henkilökohtaisen vastuun työyhteisössämme.

Meidän vastuullamme on vahvistaa kannattavuutta ja tuottaa hyvää tuottoa yhtiömme sijoitetulle pääomalle pitkäjänteisesti.

Henkilöstö

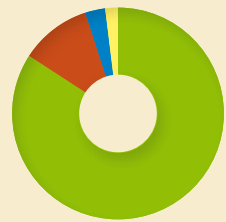
Henkilöstöjohtamisessa vuoden 2011 keskeisiä teemoja olivat työhyvinvointi ja uudistuminen. Työhyvinvoinnissa korostui yksilön oma hyvinvointi, uudistumisessa innovatiivisuus ja esimiestoiminta. Teemat olivat mukana kaikessa toiminnassa, erilaisissa aktivointikampanjoissa, koulutuksessa sekä päivittäisessä tekemisessä.

Merkittävimmät tapahtumat

Vireä Länsi -hanke kehittää työhyvinvointia kolmen vuoden ajan

Koko konsernissa käynnistyi kolmivuotinen Vireä Länsi -työhyvinvointihanke. Vuonna 2011 painopiste oli yksilön omassa hyvinvoinnissa, vuonna 2012 korostuu työyhteisön

KONSERNIN HENKILÖSTÖ MAITTAIN
31.12.2011

Suomi	84 %
Norja	11 %
Ruotsi	3 %
Muut maat	2 %

hyvinvointi ja hyvä ilmapiiri, vuonna 2013 keskitytään työympäristöön ja työturvallisuuteen.

Kevään aikana lähes koko henkilöstö osallistui hyvinvointikartoitukseen. Sen avulla pyrittiin löytämään mahdolliset riskiryhmät ja -tekijät, jotta henkilöstölle suunnattuja hyvinvointipalveluita voitaisiin kohdentaa aiempaa paremmin ja kustannustehokkaammin.

Kartoitukseen osallistuneet saivat henkilökohtaisen terveys- ja hyvinvointipalautteen, joka ohjaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja mahdollisesti elämäntapamuutoksen aloittamiseen. Kukin vastaaja arvioi kyselyssä myös halukkuuttaan tarttua henkilökohtaisiin haasteisiinsa.

Yritys- ja paikkakuntakohtaisten tulosten perusteella eri toimipaikoille räätälöitiin erilaisia tempauksia, kilpailuja ja arvontoja, joilla kannustettiin henkilöstöä esimerkiksi liikunnan lisäämiseen, painonhallintaan tai tupakoinnin lopettamiseen. Henkilöstö osallistui aktiivisesti toimintojen ja tapahtumien suunnitteluun.

Kartoitus tiivistä myös yhteistyötä työterveydenhuollon kanssa. Hyvinvointikartoituksen mukaan riskiryhmään lukeutuneille henkilöille tarjottiin mahdollisuus muun muassa terveydenhoitajan kanssa käytävään keskusteluun ja fysioterapeutin tekemään testaukseen.

Varhaisella välittämisellä edistetään työssä jaksamista

Esimiehiä tuettiin ja opastettiin Varhaisen välittämisen -mallin aktiivisempaan käyttöön. Sen tavoitteena on ehkäistä työperäisten sairauksien syntyä mahdollisimman

HENKILÖSTÖSTRATEGIAN KULMAKIVET

Osaamisen kehittäminen

Varmistamme tavoitteiden toteutumisen kehittämällä systemaattisesti henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista koulutuksella, rekrytoinneilla, varamiesjärjestelyillä sekä osaamisen siirrolla.

Johtamisen kehittäminen

Kehitämme johtamista esimiesvalmennuksilla, yhteisillä päällikköpäivillä sekä esimiesarvioinneilla, jotka perustuvat liiketoiminnan strategiasta johdettuihin tulosityksikkökohtaisiin tavoitteisiin.

Työhyvinvoinnin edistäminen

Arvostamme toisiamme ihmisinä ja korostamme esimies- ja alaistaitoja sekä kaikkien vastuuta hyvästä työilmapiiristä. Kehitämme työtehtäviä monipuolisemmiksi sekä parannamme työskentelyolosuhteita. Tunnistamme kehittämiskohteet kehityskeskusteluiden ja työilmapiiritutkimusten avulla. Toimimme aktiivisesti ja systemaattisesti sairauspoissaolojen ja tapaturmien vähentämiseksi.

varhaisessa vaiheessa ja edistää työntekijöiden työssäjaksamista ja hyvinvointia.

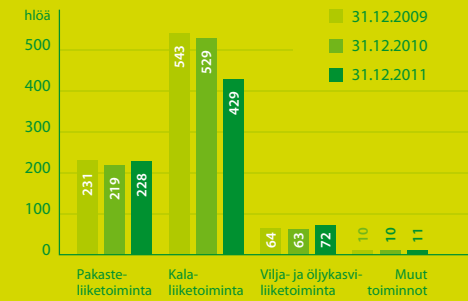
Johtamisosaamista ja esimiestyötä kehitettiin esimiesvalmennuksella, avainhenkilökartoituksilla ja -keskusteluilla sekä koulutustilaisuuksilla. Apetit Pakasteen syksyllä järjestettyjen päällikköpäivien teemana oli ”Innovatiivisuus osana uudistumista ja kasvua”.

Katsaus tulevaan

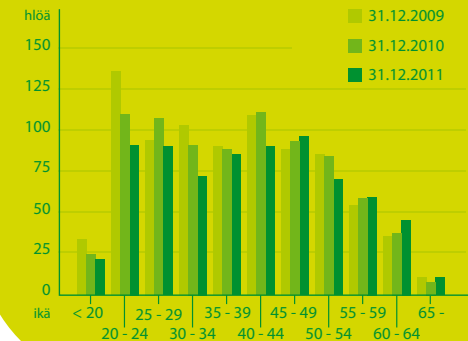
Vuonna 2012 Vireä Länsi -työhyvinvoinnin kehittämishankkeen teemana on koko työyhteisön hyvinvointi ja hyvä työilmapiiri. Henkilökohtaiseen työhyvinvointikartoitukseen osallistuneille järjestetään seurantakartoitus. Liiketoiminnoissa jatkuvat uudistumiseen, innovatiivisuuteen ja kasvuun liittyvät kehittämishankkeet.

Henkilöstöryhmien kanssa on sovittu, että Apetit Pakasteen Säskylän ja Pudasjärven tuotantolaitokset muuttuvat kokonaan tupakoimattomiksi työpaikoiksi kevään 2012 aikana. Lännen Tehtaat tarjoaa henkilöstölleen mahdollisuuden osallistua Savuttomuus-ryhmään ja korvaa osan nikotiiniriippuvuuslääkehoidosta tupakoinnin lopettamisen tueksi.

HENKILÖSTÖ Liiketoiminnoittain

HENKILÖSTÖ Ikäjakaua

Avainluvut liiketoiminnoittain

LIKEVAIHTO

Milj. euroa	2011	2010	2009
Pakasteliiketoiminta	45,3	45,1	46,0
Kalaliiketoiminta	84,3	80,9	75,9
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	204,9	181,9	143,4
Muut toiminnot	2,7	2,6	2,4
Segmenttien välinen liikevaihto	-1,7	-1,8	-1,7
Yhteensä	335,5	308,7	266,0

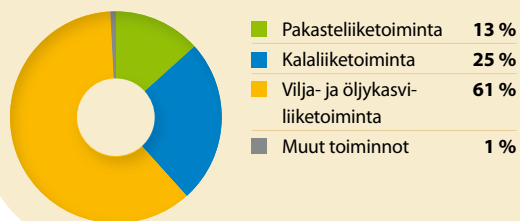
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ

Milj. euroa	2011	2010	2009
Pakasteliiketoiminta	3,3	3,4	3,4
Kalaliiketoiminta	0,2	-1,8	-1,8
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	8,4	7,2	7,4
Muut toiminnot	-2,0	-0,5	-1,3
Yhteensä	9,8	8,4	7,7

LIIKETULOS

Milj. euroa	2011	2010	2009
Pakasteliiketoiminta	3,3	3,4	3,4
Kalaliiketoiminta	-1,0	-1,8	-2,5
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	8,4	7,2	7,3
Muut toiminnot	-2,0	-0,5	-1,3
Yhteensä	8,7	8,3	6,8

LIKEVAIHDON JAKAUTUMA 2011

KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT

Milj. euroa	2011	2010	2009
Pakasteliiketoiminta	1,9	1,2	1,9
Kalaliiketoiminta	0,7	1,1	0,6
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	3,0	0,7	0,3
Muut toiminnot	0,1	0,2	0,0
Jatkuvat toiminnot yhteensä	5,8	3,1	2,7

HENKILÖSTÖ

Keskimäärin	2011	2010	2009
Pakasteliiketoiminta	204	199	205
Kalaliiketoiminta	320	351	379
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	62	61	62
Muut toiminnot	10	10	11
Jatkuvat toiminnot yhteensä	596	621	657

Pakasteliiketoiminta

Pakasteliiketoiminnan liikevaihto ja tulos olivat edellisvuoden tasoa. Liikevaihto oli 45 miljoonaa euroa ja liiketulos 3,3 miljoonaa euroa. Apetit kasvatti markkinaosuuttaan vihannespakasteissa, joissa Apetit Kotimaiset -tuotesarja oli vahvassa kasvussa.

Markkinat

Eri lähteisiin perustuvan arvion mukaan pakasteiden kokonaismarkkina päivittäistavara-kaupassa oli edellisvuoden tasoa. Voimakkaimmin kasvoi marjapakasteiden markkina ja eniten laski leipomopakasteiden markkina.

Apetit Pakasteen vähittäiskauppatuotteiden myynti laski hieman edellisvuodesta, sillä erityisesti kaupan merkeillä myytävien tuotteiden myynti laski. Apetit-vihannespakasteiden myynti kasvoi hieman ja Apetit kasvatti selkeästi markkinaosuuttaan vihannespakasteissa. Kotimaiset-tuotesarjan myynti kasvoi eniten, lähes 20 prosenttia. Peruna- ja ruokapakasteiden sekä pizzojen myynti laski. Vaikka perunapakasteiden kokonaismyynti laski, Kotimaiset-sarjan perunatuotteet menestyivät hyvin samoin kuin ruokapakasteissa uuni-valmiit tuotteet.

Lähiruokaa pakkasesta.

PAKASTELIIKETOIMINTA

Apetit Pakaste on johtava suomalainen vihannes- ja ruokapakasteiden valmistaja. Se kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy Apetit-tuotemerkillään pääosin kotimaisista raaka-aineista valmistettuja pakasteita. Raaka-aineiden kotimaisuusaste on vihannes- ja perunapakasteissa yli 80 prosenttia, Kotimaiset-tuotesarjassa 100 prosenttia.

Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Säkylässä ja Pudasjärvellä. Säkyllän tehdas valmistaa vihannes-, peruna- ja ruokapakasteita. Tehtaan läheisyydessä on myös valtaosa Apetit Pakasteen yli 100 sopimusviljelijästä. Pudasjärvellä sijaitsee yhtiön pakastepizzatuotanto.

Raaka-aineiden laatuksiterit ovat tarkkaan määriteltäviä. Kotimaiset raaka-aineet ostetaan sopimusviljelijöiltä, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan viljelyssä jatkuvasti kehitettäviä ns. IP (Integrated Production) -viljelyohjeita. IP-viljelyn tavoitteena on viljelyn ympäristövaikutusten vähentäminen ja kestävä kehityksen mukainen viljeleminen.

Merkittävimmät kotimaiset raaka-aineet ovat peruna, porkkana, herne, pinaatti ja lanttu. Tärkeimmät tuontiraaka-aineet ovat maissi ja paprika. Ne tuodaan pakastettuina pitkäaikaisilta sopimus-toimittajilta pääasiassa Euroopan unionin alueelta.

Apetit Pakasteen asiakkaita ovat vähittäiskauppa, hotelli-, ravintola- ja catering-sektori (HoReCa) sekä elintarviketeollisuuden yritykset. Yhtiö valmistaa ruoka- ja vihannespakasteita myös vientiin.

Hotelli-, ravintola- ja catering-sektorin myynti kasvoi reilut 10 prosenttia. Asiakkaiden tarpeiden mukaan kehitetyt vihanneskoitukset sekä kotimaisista raaka-aineista valmistetut vihannestuotteet kasvattivat vihannespakasteiden myyntiä. Uudistettujen kasvis- ja kalapihvien sekä onnistuneiden uutuuslansseerausten ansiosta myös ruokapakasteiden myynti kasvoi runsaat 20 prosenttia.

Teollisuusmyynti oli edellisvuoden tasoa. Vienti jäi hieman edellisvuotta pienemmäksi vuoden 2010 heikon hernesadon vuoksi.

Merkittävimmät tapahtumat

Uusia makuja ja vaihtoehtoja

Kotimaiset-tuotesarjaan lanseerattiin vuoden aikana uusia tuotteita. Päivittäistavara-kaupan valikoimiin kehitettiin uusia ruokapakasteita, kuten Kasviksia ja tuorepastaa sekä Kasviksia ja täysjyväpastaa -annospakkaukset, joilla runsaasti kasviksia sisältävän pasta-aterian valmistus sujui vaivattomasti. Ateriakomponenttien valikoimaa täydensivät Apetit-uutuudet, kuten Siikamurekepihvit, Porkkananapit, Kasvispyörökät ja Peruna-bataatti Pikkuröstit sekä Bataatti-kermaperunat. Ateriakomponentit, joita ovat erilaiset pihvit ja pyörökät, ovat valmiita käytettäväksi sellaisinaan tai osana muuta ateriaa.

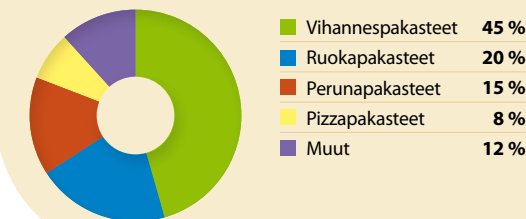

Hotelli-, ravintola- ja catering-sektorin uutuuksia olivat muun muassa Apetit Siikapihvi, Kasvis-papukroketti, Pinaatti-raejuustonappi sekä Kasvis-kvinoapihvi.

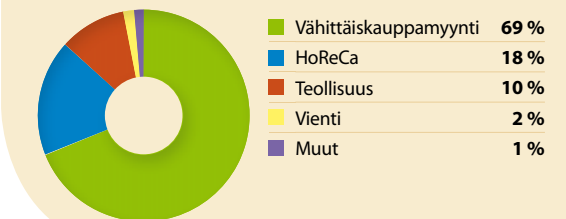
Kasvien viljelytavoitteet saavutettiin

Apetit Pakasteen sopimusviljelyala vuonna 2011 oli 1 580 hehtaaria, sopimusviljelijöitä oli 120 ja sopimuskasveja kahdeksan. Kevään kylvöt onnistuivat suunnitellusti ja kesän kasvukausi oli suotuisa; lämpökertymä oli jopa ennätysmäinen ja sadetta saatiin sopivasti. Kesällä korjattiin laadukas ja määrältään hyvä pinaatti- ja hernesato ja

LIIVEVAIHDON JAKAUTUMINEN | 2011 Tuoteryhmittäin

LIIVEVAIHDON JAKAUTUMINEN | 2011 Jakelukanavittain

Lähiruokaa pakkasesta

APETIT PUHUU KOTIMAISTEN KASVISTEN PUOLESTA YHDESSÄ SOPIMUSVILJELIJÖIDENSÄ KANSSA

Apetit haluaa lisätä Kotimaiset-vihannestuotesarjan tunnettuutta kuluttajien keskuudessa. Kotimaiset-tuotesarjan myyntiä vauhditettiin vuoden aikana televisio- ja radiomainonnalla, jossa oli mukana kolme sopimusviljelijää Säkylän tehtaan ympäristöstä.

Seurantatutkimuksen mukaan mainonta lisäsi Apetit-tuotemerkin tunnettuutta ja positiivista suhtautumista tuotemerkkiin. Mainonnan muistaneista yli 60 prosenttia oli ostanut tai aikoi ostaa Apetit-pakasteita. Mainonnan koettiin vahvistavan Apetitin mielikuvaa puhtaudesta, tuoreudesta ja turvallisuudesta.

perunaa saatiin pakastettua riittävä määrä. Syksyllä runsaat sateet vaikeuttivat ja hidastivat juureksien nostoa. Vaikeista korjuuolosuhteista huolimatta 32 miljoonan kilon raaka-ainetavoite saavutettiin.

Satokausituotannon sujuvuutta kehitettiin yhdessä sopimusviljelijöiden kanssa viljelyn ja toimitusten aikatauluja sekä tilavarastointia kehittämällä.

Apetit Pakasteen elintarviketurvallisuuksen hallintajärjestelmälle myönnettiin vuonna 2011 kansainvälisen ISO 22000 -standardin mukainen sertifiointi. Standardiin liittyvät olennaisesti viestinnän avoimuuden lisääminen, elintarviketurvallisuuteen liittyvien riskien hallinta ja sisäisten prosessien hallinnan tehostaminen.

Vuoden 2011 investoinnit kohdistuivat pääosin energiatehokkuutta parantaviin kiinteistöjen peruskorjauksiin sekä korvausinvestointeihin, joilla parannetaan tuoteturvallisuutta ja tuotteiden laatua sekä lisätään tuotannon monipuolistamismahdollisuuksia. Niistä merkittävin oli uuden keittimen hankinta satokausituotantoon.

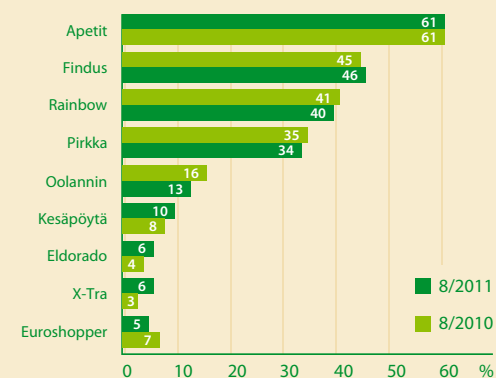
Katsaus tulevaan

Kasvien kysynnän kasvulle on Suomessa hyvät edellytykset, sillä kasvien kulutus on vain noin 350 grammaa henkilöä kohden vuorokaudessa. Nykyiset ruokailusuositukset ja vallitsevat trendit painottavat ruuan terveellisyttä ja keveyttä, missä erilaiset kasvikset ovat tärkeässä roolissa. Suositusten mukaan erilaisia kasviksia, marjoja ja hedelmiä tulisi syödä joka päivä noin puoli kiloa. Apetit Pakaste jatkaa Kotimaiset-tuotesarjan markkinointikampanjaa ja tuo markkinoille uusia tuotteita.

Toimitusvarmuuden parantamiseksi Apetit Pakaste keskittyi vuonna 2011 tilaus-toimitusprosessin kehittämiseen ja kehitystyölle asetetut tavoitteet saavutettiin. Hanketta seuraavat asiakasyhteistyön ja innovatiivisuuden johtamishankkeet vuosina 2012-2014. Kehittämishankkeiden tavoitteena on vahva erottuminen kilpailijoista.

PAKASTEMERKIT

Spontaani kokonaistunnettuus

Lähde: IROResearch, Brandflow-tutkimus

APETIT ON TUNNETUIN JA MIELUIMMIN VALITTU PAKASTETUOTEMERKKI SUOMESSA

Apetit-tuotemerkin markkina-asemaa eri pakastetuoteriippimissä, tuotemerkin tunnettuutta ja kuluttajien mielikuvaa tuotemerkistä mitataan vuosittain.

Merkin tunnettuutta ja mielikuvaa mitataan Brandflow-tutkimuksella. Spontaaneissa vastauksissa Apetit on ylivoimaisesti tunnetuin pakastetuotemerkki. Yli kolmannes kuluttajista mainitsee vastauksissaan tuntevansa ensimmäisenä pakastemerkkinä Apetitin. Toiseksi sijoittuneen tuotemerkin mainitsi viidennes kuluttajista. Naiset tuntevat Apetit-tuotemerkin muita tuotemerkkejä selkeästi paremmin. Apetit on ykkösen kaikkien mitattujen positiivisten ominaisuuksien suhteen. Eniten Apetit erottui kilpailijoistaan seuraavissa ominaisuuksissa: Apetit on kevyttä, tuoreen tuntuista ja hyvinvointia edistävää.

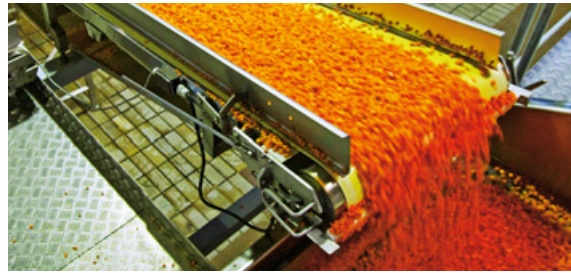
KOTIMAISTA LÄHIRUOKAA PAKKASESTA - TUTKITUSTI TUORETTA JA TERVEELLISTÄ

Apetit Kotimaiset -sarjan tuotteet ovat täysin kotimaisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita. Vihannekset, perunat ja juurekset kasvavat omien sopimusviljelijöiden tiloilla, missä niiden viljelyä ja kasvamista seurataan tarkasti. Sopimustilat sijaitsevat korkeintaan sadan kilometrin säteellä Säkylässä, jossa kasvikset jalostetaan maistuviksi pakasteiksi.

Kasvien kulku pellolta pakasteeksi on nopea ja tehokas, jolloin maku ja ravintoaineet säilyvät hyvin ruokapöytään saakka. Satokausiprosessissa kasvikset pestään, kuoritaan, ryöpätään ja pakastetaan muutaman tunnin kuluessa sadonkorjuusta. Lajikevalinnassa kiinnitetään erityistä huomiota kasvien makuun ja väriin.

Lähes kaikki Apetit-kasvikset ovat ryöpättyjä eli kevyesti lämpökäsiteltyjä. Ryöppäyksen ansiosta entsyymitoiminta vihanneksissa loppuu, joten pakastevihannekset säilyttävät tuoreutensa pitkään ja valmistuvat maistuvaksi ruuaksi nopeasti. Pakastekasvien käsittelyprosessi ja pakastevarastointi varmistavat kasvien vitamiinien ja muiden terveellisten ravintoaineiden hyvän säilyvyyden.

Apetit toimittaa vihanneksia jalostettavaksi myös lastenruuaksi, jossa vihannesten laatuvaatimus on erittäin korkea.

TUOTTEEN ALKUPERÄ JA LAATU TUNNETAAN TARKASTI

Apetit Pakaste seuraa tarkkaan käyttämiensä raaka-aineiden alkuperää ja viljelyssä käytettäviä menetelmiä. Viljelyn tietojärjestelmä ViRe:n avulla sopimusviljelijät välittävät Apetille viljelyyn liittyvää tietoa, kuten tietoa maalaista, maaperän ravinnetilasta, lannoituksista ja torjunta-aineiden käytöstä. Ennen tehtaalla tapahtuvaa raaka-aine-erän käsittelyä tietojärjestelmä varmistaa, että järjestelmään on rekisteröity kaikki tärkeimmät viljelylohkolla tehdyt toimenpiteet. Raaka-aineen vastaanottopunnitus keskeytyy, mikäli tiedot puuttuvat. Apetit tietää koko matkan pellolta pakastealtaaseen kenen viljelijän tuottamasta raaka-aineesta on kyse.

ViRe:n keräämää tietoa hyödyntävät yhtiön eri toimintojen lisäksi myös Maatalouden Tutkimuskeskuksen tutkijat. Tutkimustietoa hyödynnetään viljelyn kehittämisessä edelleen yhdessä sopimusviljelijöiden kanssa.

Kalaliiketoiminta

Kalaliiketoimintaa on kehitetty määrätietoisesti ja Suomen kalaliiketoiminnan tulosparannuksen ansiosta kalaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä nousi positiiviseksi vuonna 2011. Liikevaihto oli 84 miljoonaa euroa ja liiketulos ilman kertaeriä 0,2 miljoonaa euroa.

Markkinat

Lohi ja kirjolohi ovat Suomen suosituimpia kaloja

Kala sopii hyvin nykyaikaisiin kuluttajatrendeihin, jotka suosivat erityisesti keveyttä ja terveellisyttä. Vähittäiskaupassa noin kaksi kolmasosaa tuorekalasta ostetaan palvelumyynnistä ja noin kolmannes valintahyllystä valmiiksi pakattuna.

Kilpailu kalatoimialalla on kireää. Ala on hyvin pirstoutunut ja toimijoita on paljon viime aikojen yritysjärjestelyistä huolimatta. Valtaosa yrityksistä on pieniä tai keskisuuria. Apetit Kala on tuorekalamarkkinan johtava toimija Suomessa.

Lohi ja kirjolohi ovat säilyttäneet asemansa suosituimpina kaloina. Niiden osuus kaikista myydyistä kaloista on noin 75 prosenttia. Lohi ja kirjolohi ovat kuluttajalle varma

Maukasta ja tuoretta kalaa.

KALALIIKETOIMINTA

Lännen Tehtaat -konsernin kalaliiketoiminnasta Suomessa vastaa Apetit Kala Oy tytäryhtiöineen. Apetit Kala Oy ja sen tytäryhtiö Myrskylän Savustamo Oy kehittävät, valmistavat, markkinoivat ja myyvät tuoretta kalaa ja tuorekalajalosteita Apetit ja Safu -tuotemerkeillä sekä kaupan merkeillä. Tuoretta kalaa, kalajalosteita ja tuoretuotteita myydään myös Apetit Kalan palvelumyyntitiseissa eri puolilla Suomea. Osakkuusyhtiö Taimen Oy tytäryhtiöineen on erikoistunut kalan poikastuotantoon ja kalankasvatukseen.

Apetit Kalan toimintaketju ylittää kalan kasvatuksesta, hankinnasta ja jalostuksesta tukku- ja vähittäiskauppaan. Pääosa raaka-aineesta on kasvatettua kotimaista kirjolohta ja siikaa sekä norjalaista lohta. Yhtiö hankkii kalaraakaainetta myös tarkasti valituilta toimittajilta eri puolilta maailmaa.

Tuotevalikoima on suunnattu kuluttajille vähittäiskaupan palvelumyyntitisein, vähittäiskaupan valintahyllyn sekä hotelli-, ravintola- ja catering-sektorin kautta. Valikoima koostuu tuoreesta kalasta ja kalafileistä, kalajalosteista, lämmin- ja kylmäsavustetuista sekä graavisuolatuista tuotteista, kalasuika-leista, annospaloista, kalaeineksistä ja liemiäriäisistä.

Apetit Kalan tuotantolaitokset sijaitsevat Kuopiossa, Kustavissa ja Myrskylässä. Taimen-yhtiöillä on noin 30 kalankasvattamoa Manner-Suomessa, Turun ja Ahvenanmaan saaristossa sekä Ruotsissa.

Lännen Tehtaat -konsernin kalaliiketoiminnasta Norjassa ja Ruotsissa vastaavat Maritim Food -konsernin yhtiöt Maritim Food AS, Sandanger AS ja Maritim Food Sweden AB. Yhtiöillä on kaksi tuotantolaitosta Norjassa ja yksi Ruotsissa.

Maritim Food hankkii, jalostaa ja toimittaa kalatuotteita ja äyriäisiä. Merkittäviä asiakkaita ovat vähittäiskaupaketjut ja suurkeittiöt. Päätuoteryhmät ovat liemiäriäiset, kala-ateriakomponentit, makrilli- ja muut kalasäilykkeet sekä pizza- ja salaattikastikkeet.

Maritim Foodin tuotemerkit ovat Maritim, Fader Martin ja Sunnmöre. Pääosa tuotteista myydään kaupan merkeillä.

valinta, sillä niiden saatavuus on hyvä ja käyttö helppoa. Punalihasten lohikalajien suosio säilynee Suomessa tulevaisuudessa, mutta niiden rinnalle nousee uusia maailmanlaajuisesti kasvatettuja valkollisia kaloja.

Haasteellinen vuosi Norjassa

Raaka-aineiden hinta- ja kysyntävaihtelut ovat olleet poikkeuksellisen voimakkaita ja vaikuttaneet koko Norjan kalatoimialaan vuonna 2011. Katkarapujen hinnannousu jatkui ja jokiravunpyrstöjen hinta nousi erittäin voimakkaasti vuoden jälkipuoliskolla. Loppuvuodesta myös makrillien hinta nousi ennätyskellisen paljon. Tämä aiheutti kustannuspainetta teollisuudelle, kun raaka-ainehintojen nousua ei saatu vietyä lopputuotteiden hintoihin kustannusnousun tahdissa.

Norjan vähittäiskaupan rakenteessa on tapahtumassa muutos. Halpakaupaketjut monipuolistavat valikoimiaan ja

vievät markkinaosuutta suuremmilta laajemman valikoiman kaupoilta. Samanaikaisesti on havaittavissa kuluttajien kiinnostuksen suuntautumista laadukkaampiin ja kalliimpiin kalatuotteisiin. Se avaa mahdollisuuksia uusiutumiseen ja uusille tuotteille kalliimmassa hintaluokissa.

Merkittävimmät tapahtumat

Liiketoiminnan kannattavuus parani merkittävästi Suomessa

Määrätietoinen toiminnan kehittäminen vuoden 2011 aikana käänsi Apetit Kalan raskaasti tappiollisen liiketoiminnan parempaan suuntaan ja tulos parani merkittävästi. Kannattavuuden parantamiseksi myyntihintoja nostettiin, yleiskustannuksia karsittiin, toiminnan tuottavuutta kehitettiin ja organisaatiota uudistettiin. Konsernisynergioiden paremmaksi hyödyntämiseksi Apetit Kalan myynti keskitettiin Espoon toimi-

pisteeseen ja taloushallinto sulautettiin konsernin taloushallintoon Säkylässä. Hankinta- ja logistiikkatoiminnot sijaitsevat Kuopiossa, tuotantoa on Kuopion lisäksi myös Myrskylässä ja Kustavissa.

Palvelumyynnille laadittiin uusi kuluttajalähtöinen strategia. Sen keskeisiä elementtejä ovat tuotteiden tuoreus, maku ja esillepano sekä erinomainen palvelu.

Hotelli-, ravintola- ja catering-sektorille myytiin ja markkinoitiin kalaa yhteistyössä Saarioisten kanssa.

Suomen tuoreinta kirjolohta

Tiivis yhteistyö kalan kasvatukseen ja poikastuotantoon keskittyneen osakkuusyhtiö Taimen Oy:n kanssa on mahdollistanut toimitusketjun kehittämisen ja entistä tuoreemman kalan tarjoamisen kuluttajille.

Apetit Kala käynnisti markkinoiden tuoreimman kirjolohon myynnin vähittäiskaupoille syksyllä 2011. Aikaisin aamulla merestä nostettu, perattu ja fileoitu kirjolohi on jo samana päivänä myynnissä vähittäiskaupoissa. Huipputuore kirjolohi on saanut kuluttajilta hyvän vastaanoton.

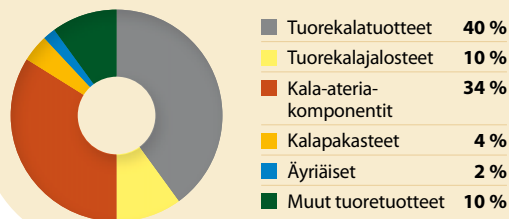
Norjassa uusia tuotteita ja pakkausratkaisuja

Maritim Food toi markkinoille toimialallaan aivan uudenlaisia tuotteita. Näistä hyviä esimerkkejä ovat suojakaasuun pakatut äyriäissekoitukset ja valmiiksi viipaloitu kalavanukas. Lisäksi muun muassa kalapullien ja kalapihvien reseptit uusittiin ja ne saivat oikeuden käyttää pakkausissaan terveystuotemerkkiä (Nøkkelhull). Säilykkeiden kehittämisen painopiste oli tomaattimakrillin uudistamisessa ja laadun parantamisessa. Maritim Foodin pakkausten uudistaminen jatkui ja ulkoasua kehitettiin entistä selkeämmäksi ja houkuttelevammaksi. Tavoitteena on saada tuotteille lisää näkyvyyttä myymälöissä ja saada kuluttajat valitsemaan juuri Maritim Foodin tuotteet. Suojakaasuun pakattujen tuotteiden osuutta on tarkoitus lisätä niiden hyvän säilyvyyden, houkuttelevan ulkonäön ja tuotteiden helppokäyttöisyyden vuoksi.

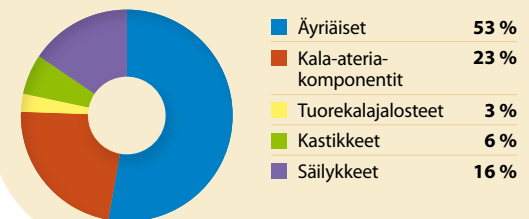
Tuotanto keskitettiin yhteen tehtaaseen

Kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi Maritim Food sulki Stabburveienin tehtaan ja keskitti kalavanukkaiden ja kastikkeiden tuotannon Fredrikstadissa Råbekksvingenin tehtaaseen. Päätös merkitsi samalla savukalatuotannon päättymistä. Tuotannon siirto ja Stabburveienin tehtaan sulkemiseen liittyvät toimenpiteet saatiin päätökseen pääosin vuoden 2011 loppuun mennessä.

LIIVEVAIHDON JAKAUTUMINEN | 2011
Suomen kalaliiketoiminta

LIIVEVAIHDON JAKAUTUMINEN | 2011
Norjan ja Ruotsin kalaliiketoiminta

Katsaus tulevaan

Kalan kulutuksen arvioidaan kasvavan edelleen sen sisältämien hyvien rasvahappojen ja proteiinin ansiosta. Nykyisten ravitsemussuositusten mukaan kala on suositeltavaa ravintoa ja sen käyttöä tulisi lisätä. Kala sisältää terveellisiä rasvahappoja, useita vitamiineja ja kivennäisaineita sekä paljon proteiinia. Kala on erityisen hyvä välttämättömien Omega 3 -rasvahappojen ja D-vitamiinin lähde. Kalan hyödyllisten rasvahappojen on osoitettu vähentävän riskiä sairastua sydän- ja verisuonitauteihin. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositusten mukaan kalaa on hyvä syödä ainakin kaksi kertaa viikossa eri kalalajeja vaihdellen.

Suomessa kalaa syödään fileeksi laskettuna noin 16 kiloa henkilöä kohden vuodessa. Suomi on EU:n viidenneksi paras kalansyöjäkansa Portugalin, Espanjan, Liettuan ja Ranskan jälkeen. Kotimaisen kalan osuus kulutuksesta on noin yksi kolmasosa.

Kaupan tuotemerkit hallitsevat Norjan kalatuotemarkkinoita. Maritim Food on ensisijaisesti kaupan tuotemerkkien valmistaja. Se jatkaa toimia, joilla se visionsa mukaisesti on kaupan tuotemerkeissä paras yhteistyökumppani. Yhtiö keskittyy erityisesti uusien ja maukkaiden tuotteiden markkinoille tuomiseen.

Ateriakomponenttien, äyriäisten ja säilykkeiden rinnalla pizza- ja salaattikastikkeet ovat myös jatkossa Maritim Foodin keskeinen kehityskohde. Uudistettujen pizza- ja salaattikastikkeiden myynti kasvoi päättyneenä vuonna toistakymmentä prosenttia ja kehityksen arvioidaan jatkuvan myönteisenä myös vuonna 2012.

KALALLA ON ASIAA

Syksyllä 2011 Apetit Kala käynnisti viestintäkampanjan ”Kalalla on asiaa” verkkomediassa, palvelumyynnissä ja muissa myyntipisteissä. Säännöllisesti uusiutuva tiedoteaineisto nostaa esiin muun muassa kauden ajankohtaisia kaloja, kertoo pyynnin vastuullisuudesta ja sertifiointista sekä tarjoaa kuluttajille uusia mielenkiintoisia reseptejä kalaruokien valmistukseen.

PROTEIINIA ÄYRIÄISISTÄ

Äyriäisistä etenkin katkaravut ovat erittäin proteiinipitoisia. Katkaravut sisältävät myös runsaasti tärkeitä antioksidantteja, E-vitamiinia ja seleeniä sekä hyödyllisiä kivennäisaineita kuten kalsiumia ja kaliumia. Suomessa katkaravut ja muut äyriäiset ovat etupäässä juhlaruokaa. Norjassa ja Ruotsissa niitä käytetään arkena salaateissa, leivän päällä ja ruuanlaitossa. Maritim Foodin äyriäiset on pakattu mausteliemeen, minkä johdosta ne säilyttävät maukkautensa pitkään.

PALVELUMYNTITISKEISTÄ MAKUELÄMYKSIÄ JA PALVELUA

Apetit Kalalla on useita shop-in-shop-periaatteella toimivia palvelumyntitiskkejä eri puolella Suomea, mikä tarkoittaa, että Apetit Kala vastaa isäntäkaupassa palvelumyntitiskin toiminnasta, tuotevalikoimasta ja henkilöstöstä. Palvelumyntitiski tarjoaa kuluttajille muun muassa kalaa, kalajalosteita, äyriäisiä, lihaa, lihajalosteita, valmisruokia ja salaatteja.

Vuonna 2011 palvelumyntitiskien kehittämisen painopisteenä oli erityisesti valikoiman ja esillepanon parantaminen. Lisäksi osastonhoitajia koulutettiin, jotta heillä olisi paremmat valmiudet kehittää asiakaspalvelua edelleen. Tuotevalikoiman esillepanon ja palvelun kehittämistä jatketaan vuonna 2012 parhaan palveluelämyksen tarjoamiseksi.

Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta

Avenan liikevaihto nousi 205 miljoonaan euroon vuonna 2011. Avena saavutti tähänastisen historiansa parhaan liiketuloksen 8,4 miljoonaa euroa, vaikka vuosi 2011 oli monilla markkina-alueilla haasteellinen.

Markkinat

Vuoden 2011 kaupankäyntiin vaikutti merkittävästi huono viljasato maailmassa vuonna 2010. Se johtui erityisesti kuivuuden aiheuttamista sato-ongelmista Venäjällä, Ukrainassa ja Kazakstanissa. Välttyäkseen viljapulalta sekä Venäjä että Ukraina rajoittivat viljan vientiä. Niukka tarjonta piti viljojen ja öljykasvien markkinahinnat alkuvuonna 2011 yleisesti korkeina, mutta tarjonnan lisääntyminen uudella satokaudella käänsi markkinahinnat laskuun. Viljanvienti koko EU:n alueelta Suomi mukaan lukien oli vilkasta.

Johtavaa osaamista
viljakaupassa ja
kasviöljyjen
valmistamisessa.

VILJA- JA ÖLJYKASVI- LIIKETOIMINTA

Avena Nordic Grain Oy on Suomen johtava vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainekauppia sekä kasviöljyjen ja puristeiden valmistaja ja toimittaja. Avenan päämarkkina-alue on Euroopan unioni, mutta yhtiö käy kauppaa monilla muillakin markkinoilla. Avena on erityisen aktiivinen kotimarkkinoilla Suomessa ja Baltian alueella.

Yhtiön päätoimipaikka on Espoossa. Muut kotimaan toimipisteet sijaitsevat Vaasassa, Porissa, Salossa, Kouvolassa ja Porvoossa. Kirkkonummella toimiva tytäryhtiö Mildola Oy kehittää ja valmistaa kasviöljyjä ja valkuaispuristeita rypsisistä, rapsista ja soijapavusta.

Paikallista viljanhankintaa varten Avenalla on tytäryhtiöt Venäjällä ZAO Avena St. Petersburg, Liettuaissa UAB Avena Nordic Grain, Virossa OÜ Avena Nordic Grain, Kazakstanissa TOO Avena Astana ja Ukrainassa OOO Avena-Ukraina.

Euroopassa hyvä viljasato

Vuonna 2011 EU:n 27 jäsenmaan viljasato oli 284 miljoonaa tonnia, mikä oli hieman enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu johtui maissista, jonka viljelyala kasvoi ja hehtaarisato oli suuri. Muiden viljojen hehtaarisadot ja osin myös laatu kärsivät pitkään jatkuneista viileistä ja sateisista säistä. Venäjän ja Ukrainan viljantuotanto kasvoi. Venäjä poisti vientikiellon elokuussa ja palasi voimakkaasti vientimarkkinoille heti syyskauden alussa 2011. Myös Ukraina salli viennin, mutta säilytti valtion valvonnan lisensoinnin ja muuttuvien vientitullien avulla.

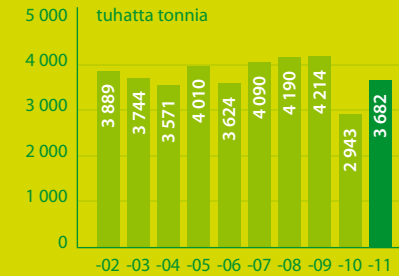
Maailman vehnäsadon arvioidaan vuonna 2011 olevan 689 miljoonaa tonnia ja kulutuksen kasvavan 680 miljoonaa tonniin. Tämä merkitsisi varastojen nousua varsinkin hyvälle tasolle, joskin noin kolmannes näistä varastoista on Kiinassa ja muissa maissa, joista ne eivät ole kansainvälisen kaupan vapaasti käytettävissä.

Maailman rehuviljatuotannon arvioidaan vuonna 2011 olevan 1 151 miljoonaa tonnia, mikä on hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Satokauden lopun varastojen ennustetaan laskevan tasolle, joka vastaa vain puoleltoista kuukauden kulutusta.

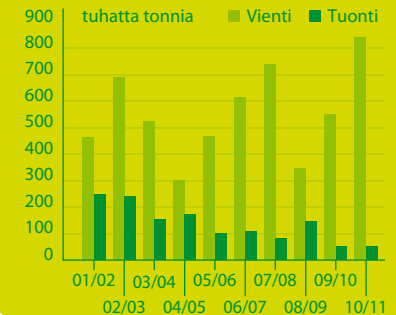
Suomessa kasvu- ja korjuukauden sääolot olivat suotuisat

Edellisvuoteen verrattuna viljelypinta-alat olivat suuremmat ja hehtaarisadot runsaammat, mikä suotuisen sääolojen ohella johti hyvälaatuisen 3,7 miljoonan tonnin viljasatoon vuonna 2011. Suomesta riittää vientiin korkealaatuista myllyvehnää, ohraa, mallasohraa ja kauraa. Myllyruista joudutaan tuomaan maahan.

SATO SUOMESSA 2002 - 2011

VILJAN VIENNI SUOMESTA JA TUONTI SUOMEN SATOKAUSINA 2001/2002-2010/2011

Öljykasvien tuotanto kasvoi maltillisesti

Tärkeimpien öljykasvien maailmanlaajuinen tuotanto kasvoi hieman ja oli 458 miljoonaa tonnia vuonna 2011. Kasviöljyjen kulutus on kasvanut tasaisesti ja vuonna 2011 sen arvioidaan olevan 150 miljoonaa tonnia.

EU:n 27 maan yhteenlaskettu öljykasvituotanto oli 28 miljoonaa tonnia vuonna 2011, mikä on samaa tasoa kuin vuotta aiemmin. EU-alueella oli suuria eroja kylvöaloissa, hehtaarisadoissa ja sadon laadussa. Suomen rypsiä oli 91 000 hehtaaria ja sato 116 000 tonnia, mikä on vähemmän kuin kahtena edellisellä vuonna. Siemenen öljypitoisuus osoittautui sekä Suomessa että Baltian maissa keskimääräistä alhaisemmaksi.

Merkittävimmät tapahtumat

Uusi kasviöljynpakkaamo Kirkkonummelle

Toiminnan korkea laatu ja asiakkaiden tarpeiden huomiointi ovat aina olleet Avenalle tärkeitä tavoitteita. Tässä luonteva kehitysaskel oli oman kasviöljynpakkaamon rakentaminen Mildolan öljynpuristamon yhteyteen. Pakkaamo, joka on suoraan tuotantoon integroitu, pitkälle automatisoitu laitos, valmistui ja otettiin käyttöön marraskuussa. Se mahdollistaa kasviöljyn toimitukset erikokoisissa kannuissa ja konteissa asiakkaiden tarpeiden mukaan sekä entistä tarkemman laadun hallinnan. Mildolan tuotteet vastaavat hyvin nykyajan vaatimuksiin terveellisestä ja lähellä tuotetusta ruuasta. Investoimalla uusiin tiloihin ja prosesseihin Avena haluaa jatkossakin olla elintarviketeollisuuden ja ruuanlaiton ammattilaisten vahva kumppani.

Uusia kasviöljyjä markkinoille

Avena vastasi asiakkaiden tarpeisiin kehittämällä uuden palmuöljyttömän syväpaistoöljyn, jonka toimitukset aloitettiin loppuvuodesta.

Neito-erikoisrypsiöljy on Avenan kuluttajatuotesarja. Kuluneen vuoden aikana siihen kehitettiin kaksi uutta makua, valkosipuli ja mustapippuri.

Toimintoja kehitettiin nopean reagoinnin vahvistamiseksi

Avenan kaltaisessa asiantuntijaorganisaatiossa nopea reagointikyky on vahvuus, mikä edellyttää kokonaisuutta hyvin palvelevia tietojärjestelmiä. Uusi pakkaamo integroitiin olemassa oleviin järjestelmiin ja prosessinohjausjärjestelmien kehittämistä jatkettiin. Myös viljelijöille suunnattua Avenakauppa-verkkokauppa- ja tiedonvälityskanavaa uudistettiin. Se tarjoaa viljelijöille monipuoliset

työkalut markkinoiden seurantaan ja viljakaupan päätöksentekoon. Avenan uusitut internetsivut julkaistiin vuodenvaihteessa ja nyt myös Mildolan valmistamista öljyistä on ajantasaista tietoa sähköisesti saatavilla.

Avenan viljakauppatoimintoja kehitettiin eri markkinoilla. Kotimaan toimintoja vahvistettiin vuoden aikana uusilla henkilöresursseilla, mikä luo hyvät edellytykset kasvulle myös tulevana vuosina. Vientikapasiteettia lisättiin ottamalla käyttöön satamavarasto Porvoon Tolkkisissa. Ukrainassa aloitti vuoden loppupuolella toimintansa paikallista viljanhankintaa varten perustettu tytäryhtiö OOO Avena-Ukraina.

Katsaus tulevaan

Uuden pakkaamon prosessiteknologia mahdollistaa kasviöljyjen tuotekehityksen ja siten jalostusasteen nostamisen tulevaisuudessa. Oman öljysäiliökapasiteetin kasvattaminen lisää erilaisten öljyjen valmistusmahdollisuuksia ja parantaa entisestään Avenan kykyä vastata asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin.

Vuoden 2012 aikana Avena kasvattaa pakattujen kasviöljyjen myyntiä entisestään. Avena toimii aktiivisesti myös uusien kasviöljytuotteiden kehittämisessä ja markkinoille tuomisessa. Neito-öljyjen osuutta liikevaihdosta kasvatetaan vuoden 2012 aikana muun muassa lisäämällä tuotesarjan näkyvyyttä myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Viljakaupassa kysynnän ja tarjonnan muutokset, valuuttakurssit, taloustilanteet ja lukuisat muut tekijät vaikuttavat kauppavirtoihin, hintarakenteisiin ja markkinoihin myös vuonna 2012 tarjoten Avenalle runsaasti kaupankäyntimahdollisuuksia.

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2011

Hallituksen toimintakertomus.....	26
Konsernitilinpäätös liitetietoineen	32
Emoyhtiön tilinpäätös liitetietoineen.....	64
Hallituksen voitonjakoehdotus	73

Hallituksen toimintakertomus 2011

Konsernin johtamis- ja raportointirakenne

Yhtiön toimialoja ovat pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta, vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä muut toiminnot, jotka ovat myös konserniraportoinnissa raportoitavat toimintasegmentit.

Pakasteliiketoiminta käsittää Apetit Pakaste Oy:n. Kalaliiketoimintaa harjoittavat Apetit Kala -konsernin yhtiöt Apetit Kala Oy ja Myrskylän Savustamo Oy sekä osakkuusyhtiö Taimen Oy Suomessa ja Maritim Food -konsernin yhtiöt Norjassa ja Ruotsissa. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen. Muut toiminnot -segmentti muodostuu Apetit Suomi Oy:stä, konsernihallinnosta, osakkuusyrityksistä Sucros Oy ja Ateriamestarit Oy sekä segmenteille kohdistamattomista eristä. Apetit Suomi Oy:n tuottamien palveluiden kustannusvaikutus on rasittamassa liiketoimintojen tulosta palvelujen käytön suhteessa.

Keskeiset tunnusluvut

	2011	2010	Muutos-%	2009
Liikevaihto, milj. euroa	335,5	308,7	9	266,0
Liiketulos, milj. euroa	8,7	8,3	5	6,8
Liiketulos, %	2,6	2,7		2,6
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa	9,8	8,3	19	7,7
Liiketulos ilman kertaeriä, %	2,9	2,7		2,9
Tulos ennen veroja, milj. euroa	7,5	8,4	-10	7,3
Tilikauden tulos, milj. euroa	5,7	6,5	-12	5,8
Tulos / osake, euroa	0,92	1,04	-12	0,94
Oma pääoma / osake, euroa	22,06	22,01	0	22,19
Omavaraisuusaste, %	74,9	72,4		78,0
Oman pääoman tuotto, %	4,1	4,7		4,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,3	6,1		5,5

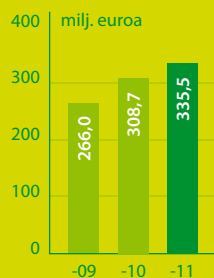
Muut tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 30. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 31.

Liikevaihto ja tulos

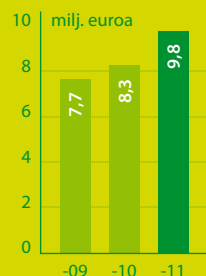
Vuonna 2011 konsernin liikevaihto oli 335,5 (308,7) miljoonaa euroa eli liikevaihto kasvoi edellisvuodesta lähes 9 prosenttia. Suurin osa kasvusta tuli vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta. Kalaliiketoiminnan liikevaihto oli hieman korkeampi kuin edellisvuonna, pakasteliiketoiminnan ja muut toiminnot -segmentin liikevaihdot pysyivät edellisvuoden tasolla.

Liiketulos ilman kertaeriä oli 9,8 (8,3) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -1,1 (0,0) miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat kalaliiketoimintaan. Liiketulokseen sisäl-

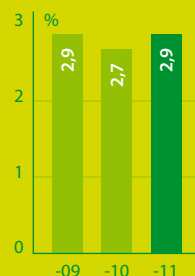
LIKEVAIHTO

LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ

LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ

tyy tulososuuksia osakkuusyrityksistä 1,3 (3,0) miljoonaa euroa. Osakkuusyritystuloksista 0,6 (kesä-joulukuulta 2010: 0,6) miljoonaa euroa kohdistuu kalaliiketoimintaan ja 0,7 (2,4) miljoonaa euroa muut toiminnot -segmenttiin.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,2 (0,1) miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät ei-kassavirtavai-
kutteisia arvostuseriä -0,1 (0,9) miljoonaa euroa. Rahoituskuluihin sisältyy myös Avena Nordic Grain Oy:n henkilöstöomistajille kuuluva osuus Avena Nordic Grain -konsernin tuloksesta -1,0 (-0,8) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 7,5 (8,4) miljoonaa euroa. Tilikauden verot olivat -1,8 (-1,9) miljoonaa euroa. Kauden tulos oli 5,7 (6,5) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,92 (1,04) euroa.

Rahavirrat, rahoitus ja tase

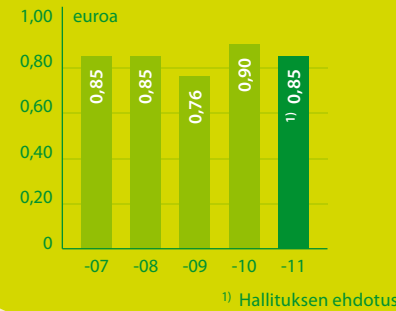
Konsernin maksuvalmius oli hyvä ja rahoitusasema vahva.

Liiketoiminnan rahavirta korkojen ja verojen jälkeen oli tammi-joulukuussa 6,1 (0,6) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus oli -2,2 (-7,4) miljoonaa euroa. Muutos tuli pääosin vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta.

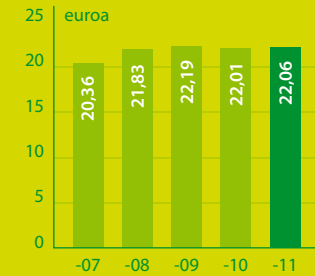
Investointien nettorahavirta oli 4,2 (3,5) miljoonaa euroa. Lyhyen koron rahastoihin tehtyjen kassavarojen talletukset ja nostot vaikuttivat investointien rahavirtoihin 7,1 (10,1) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta -8,4 (-4,4) miljoonaa euroa sisältää osingon maksuja -5,6 (-4,7) miljoonaa euroa.

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollisia velkoja 2,3 (4,0) miljoonaa euroa ja likvidejä rahavaroja 9,3 (14,6) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat -7,0 (-10,7) miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 185,8 (191,9) miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä oli katsauskauden päättyessä 139,2 (138,9) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 74,9 (72,4) prosenttia ja nettovelkaantumisaste -5,1 (-7,7) prosenttia. Konsernin maksuvalmiutta turvataan sitovin limiittisopimuksin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä 15 miljoonan euron limiittisopimus uudistettiin 5 vuoden voimassaoloajaksi. Tilikauden päättyessä limiittejä oli kaikkiaan nostettavissa 25 (25) miljoonaa euroa. Vuoden aikana käyttöpääoman rahoittamiseksi nostetut limiitit maksettiin pois katsauskauden loppuun mennessä.

OSINKO/OSAKE

OMA PÄÄOMA/OSAKE

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 5,8 (3,1) miljoonaa euroa.

Pakasteliiketoiminnan investoinnit olivat 1,9 (1,2) miljoonaa euroa, kalaliiketoiminnan 0,7 (1,1) miljoonaa euroa, vilja- ja öljykasviliiketoiminnan 3,0 (0,7) miljoonaa euroa ja muut toiminnot -segmentin investoinnit 0,1 (0,2) miljoonaa euroa.

Tilikauden osakeinvestoinnit olivat 0,2 (10,5) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden investoinnit kohdistuivat Myrskylän Savustamo Oy:n ja Taimen Oy:n osakkeiden hankintaan.

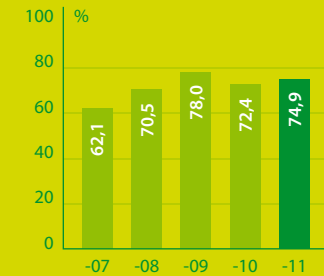
Henkilöstö

Lännen Tehtaiden henkilöstöstrategian kulmakiviä ovat osaamisen ja johtamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen.

Henkilöstöjohtamisessa vuoden 2011 keskeisiä teemoja olivat työhyvinvointi ja uudistuminen. Työhyvinvoinnissa korostui yksilön oma hyvinvointi, uudistumisessa innovatiivisuus ja esimiestoiminta. Teemat olivat mukana kaikessa toiminnassa, erilaisissa aktiivointikampanjoissa, koulutuksessa sekä päivittäisessä tekemisessä.

Konsernin palveluksessa oli vuonna 2011 keskimäärin 596 (2010: 621 ja 2009: 657) henkilöä. Liiketoiminoitain henkilöstö jakaantui seuraavasti:

OMAVARAISUUSASTE

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, keskimäärin

	2011	2010	Muutos-%	2009
Pakasteliiketoiminta	204	199	3	205
Kalaliiketoiminta	320	351	-9	379
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	62	61	2	62
Muut toiminnot	10	10	0	11
Konserni yhteensä	596	621	-4	657

Kalaliiketoiminnassa henkilömäärän laskua Suomessa aiheuttivat palvelumyyntipisteiden vertailukautta pienempi määrä ja Apetit Kalan kustannustehokkuusohjelmaan liittyneet henkilöstövähennykset sekä Norjassa Stabburveienin tuotantolaitoksen sulkemisesta johtuneet henkilöstön sopeuttamistoimet. Keskimääräistä henkilöstömäärää vertailuvuodesta nostivat kesäkuussa 2010 konserniin tulleiden Myrskylän Savustamo Oy:n ja Safu Oy:n henkilöstöt sekä marraskuun 2010 alussa käynnistetyt Kustavin kalankäsittelylaitoksen henkilöstö.

	2011	2010	Muutos-%	2009
Maksetut palkat ja palkkiot, milj. euroa	23,9	24,9	-4	25,2

Lännen Tehtaat julkaisee erillisen henkilöstöraportin, joka on luettavissa Lännen Tehtaiden internetsivuilla www.lannen.fi.

Liiketoimintakatsaukset

Pakasteliiketoiminta

Pakasteliiketoiminnan liikevaihto oli 45,3 (45,1) miljoonaa euroa vuonna 2011. Myynti HoReCa-sektorille kasvoi vuoden 2011 aikana yli 10 prosenttia. Kasvu tuli pääosin vihannespakasteista ja uudistetuista ruokapakasteista. Teollisuusmyynti oli edellisvuoden tasolla, vienti laski. Vähittäiskauppatuotteiden myynti laski hieman edellisvuodesta erityisesti kaupan merkeillä myytävien tuotteiden myynnin laskusta johtuen. Vihannespakasteiden myynti kasvoi ja sitä vauhditti erityisesti Kotimaiset-tuotesarja, jonka myynti kasvoi lähes 20 prosenttia.

Tammi-joulukuun liiketulos oli 3,3 (3,4) miljoonaa euroa ja jäi hieman vertailukautta pienemmäksi. Raaka-aineiden ja energian hinnat ovat nousseet voimakkaasti. Alkuvuonna tehdyt myyntihintojen korotukset kompensoivat kustannusten nousua vain osittain. Kustannusten noususta johtuvat hinnankorotukset jatkuivat viimeisellä vuosineljänneksellä.

Apetit Pakasteen sopimusviljelyala vuonna 2011 oli 1580 hehtaaria ja sopimuskasveja oli kahdeksan. Kevään kylvöt onnistuivat suunnitellusti ja kesän kasvukausi oli suotuisa; lämpökertymä oli jopa ennätysmäinen ja sadetta saatiin sopivasti. Kesällä korjattiin laadukas ja määrältään hyvä pinaatti- ja

hernesato ja perunaa saatiin pakastettua riittävä määrä. Syksyllä runsaat sateet vaikeuttivat ja hidastivat juureksien nostoa. Vaikeista korjuuolosuhteista huolimatta 32 miljoonan kilon raaka-ainetavoite kuitenkin saavutettiin.

Apetit-tuotteiden markkinoinnissa on vuoden aikana korostettu Apetit Kotimaiset -teemaa. Kotimaisuus sekä Lähiruokaa pakkasesta -teemat jatkuvat markkinointiviestinnässä myös alkaneena vuonna.

Kalaliiketoiminta

Kalaliiketoiminnan liikevaihto oli 84,3 (80,9) miljoonaa euroa vuonna 2011 eli kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 4 prosenttia. Kasvu tuli Suomen kalaliiketoiminnasta, jonka liikevaihto kasvoi noin 9 prosenttia.

Suomen kalaliiketoiminnan liikevaihdon nousuun vaikuttivat vuoden aikana toteutetut myyntihintojen korotukset sekä volyymin kasvu tuorefileiden ja tuorelohen myynnissä. Liikevaihdon kasvua pienensi edellisvuotta pienempi palvelumyyntipisteiden määrä.

Norjan ja Ruotsin kalaliiketoiminnan euromääräinen liikevaihto laski edellisvuodesta noin 3 prosenttia. Paikallisvalutoissa mitattuna liikevaihto laski runsaat 5 prosenttia. Liikevaihdon lasku oli seurausta savukalan poistumisesta valikoimista. Kalapullien ja -pihvien myynti kehittyi positiivisesti, äyriäisten myynti säilyi samalla tasolla ja pizza- ja salaattikastikkeiden myynti kasvoi voimakkaasti verrattuna edellisvuoteen.

Kalaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä oli 0,2 (-1,8) miljoonaa euroa eli 2,0 miljoonaa euroa parempi verrattuna edellisvuoteen. Kertaerät olivat -1,1 (0,0) miljoonaa euroa. Tulos parani Suomen kalaliiketoiminnassa ja oli hieman vertailukautta heikompi Norjan ja Ruotsin kalaliiketoiminnassa. Liiketulokseen sisältyy valuuttasuojauksen käyvän arvon muutosta 0,5 (-0,1) miljoonaa euroa. Osuus osakkuusyhtiö Taimen Oy:n tuloksesta oli 0,6 (kesä-joulukuulta 2010: 0,6) miljoonaa euroa.

Suomen kalaliiketoiminnan tulosparrannuksen taustalla olivat hintojen korotukset, myynnin kasvu tukkukaupalle ja vähittäiskaupan palvelumyyntipisteille sekä määrätietoinen työ kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi.

Raaka-aineiden hinta- ja kysyntävaihtelut ovat olleet poikkeuksellisen voimakkaita ja vaikuttaneet koko Norjan kalatoimialaan vuonna 2011. Katkaravun hinnannousu jatkui ja joki-

ravunpyrstöjen hinnat nousivat erittäin voimakkaasti vuoden jälkipuoliskolla. Loppuvuodesta myös makrillin hinta nousi ennätyskellisen paljon. Tämä aiheutti kustannuspainetta teollisuudelle, kun raaka-ainehintojen nousua ei saatu vietyä lopputuotteiden hintoihin kustannusnousun tahdissa.

Kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi Maritim Food sulki Stabburveienin tehtaan ja keskitti kalavanukkaiden ja kastikkeiden tuotannon Fredrikstadissa Råbekk-svingenin tehtäseen. Päätös merkitsi samalla savukalatuotannon päättymistä. Tuotannon siirto tapahtui suunnitelmien mukaan syksyllä. Stabburveienin tehtaan sulkemiseen liittyvät toimenpiteet saatiin pääosin päätökseen vuoden 2011 aikana.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liikevaihto oli 204,9 (181,9) miljoonaa euroa vuonna 2011, eli liikevaihto nousi 13 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vienti Suomesta kasvoi, kotimaan kauppa sekä myynti ulkomailla laskivat edellisvuoteen verrattuna. Myyntivolyymit laskivat, mutta hintataso oli huomattavasti korkeampi kuin edellisvuonna.

Vuoden 2011 kaupankäyntiin vaikutti merkittävästi huono viljasato maailmassa vuonna 2010. Se johtui erityisesti kuivuuden aiheuttamista sato-ongelmista Venäjällä, Ukrainassa ja Kazakstanissa. Välttyäkseen viljapulalta sekä Venäjä että Ukraina rajoittivat viljan vientiä. Niukka tarjonta piti viljojen ja öljykasvien markkinahinnat alkuvuonna 2011 yleisesti korkeina. Tarjonnan lisääntyminen uudella satokaudella käänsi markkinahintojen kehityksen laskuun. Viljan vienti koko EU:n alueelta Suomi mukaan lukien oli vilkasta. Muun muassa lähes kaikki Suomen interventiovarastoihin kertynyt ohra myytiin kevään ja alkukesän aikana muille markkinoille. Edellisvuoteen verrattuna Suomen viljelypinta-alat olivat suuremmat ja hehtaarisadot runsaammat. Suotuisten sääolojen ohella tämä johti hyvälaatuiseen 3,7 miljoonan tonnin viljasatoon. Suomesta riittää vientiin korkealaatuista myllyvehnää, ohraa, mallasohraa ja kauraa. Myllyruista tuodaan maahan.

Marraskuussa valmistui ja otettiin käyttöön oma kasviöljynpakkaamo Mildolan öljynpuristamon yhteyteen. Se mahdollistaa kasviöljyn toimitukset räätälöidysti asiakkaiden tarpeiden mukaan sekä entistä tarkemman laadun hallinnan. Vientikapasiteettia lisättiin ottamalla käyttöön satamavarasto Porvoon Tolkkisissa. Ukrainassa aloitti vuoden loppupuol-

lolla toimintansa paikallista viljanhankintaa varten perustettu tytäryhtiö OOO Avena-Ukraina.

Ukrainan lisäksi Avenalla on ulkomailla tytäryhtiöt Venäjällä, Liettuassa, Virossa ja Kazakstanissa.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä oli 8,4 (7,2) miljoonaa euroa, mikä oli segmentin kaikkien aikojen ennätys.

Muut toiminnot

Muut toiminnot –segmentin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 2,7 (2,6) miljoonaa euroa.

Liiketulos oli -2,0 (-0,5) miljoonaa euroa. Tulos jäi vertailukautta pienemmäksi vuoden toisella puoliskolla korkeista tuontiraaka-ainekustannuksista kärsineen osakkuusyhtiö Sucroksen tulososuuden pienenemisen vuoksi. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 0,7 (2,4) miljoonaa euroa.

Lännen Tehtaat päätti lokakuussa viedä Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimesoikeuden ratkaistavaksi. Lännen Tehtaat ja Nordic Sugar ovat joutuneet Sucros Oy:n toiminnassa tilanteeseen, jossa Lännen Tehtaat katsoo enemmistöomistajan päätöksenteollaan ja toiminnallaan toistuvasti loukanneen Lännen Tehtaat Oyj:n vähemmistöoikeuksia. Koska enemmistöomistaja ei ole reklamoinnista huolimatta korjannut osakassopimuksen vastaisia toimintatapojaan, Lännen Tehtaat Oyj päätti jättää asian välimesoikeuden ratkaistavaksi. Nordic Sugar on vastineessaan Lännen Tehtaille kiistänyt syyllistyneensä sopimusrikkomuksiin.

Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 0,9 (1,0) miljoonaa euroa, mikä on 0,3 (0,3) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistui lähinnä uusien tuotteiden kehittämiseen.

Pakasteliiketoiminnassa Apetit kehittää jatkuvasti tuotevalikoimiaan pystyäkseen tarjoamaan kuluttajalle yhä enemmän kotimaisia kasviksia ja arkea helpottavia tuotteita. Vuoden aikana Apetit Kotimainen -vähittäiskauppatuotteiden sarjaan tuotiin uusia tuotteita, kuten esimerkiksi Apetit Kotimainen Peruna-juuressekoitus. Ruokapakasteiden sarjaan tuotiin Kasvis-tuorepasta –ruokapakasteet samoin kuin Porkkananapit, Kasvispyörökät, Peruna-bataatti Pikkuröstit ja uunivalmiit Bataatti-kermaperunat. Alkaneen vuoden puolella markkinoille tulevat muun muassa Peruna&uunijuurekset, Muurikka-kasvikset Chili, Tripla-pizza Americana sekä Kotimaiset Puolukat. HoReCa-sektorin tuotteistoon on kehitetty useita Apetit kotimaisia kasvis- ja ruokapakasteita.

Suomen kalaliiketoiminnassa kehitystoimet ovat kohdistuneet kustannustehokkuusohjelman läpiviemiseen ja toiminnan organisoimiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen. Norjassa tuotantolaitosrakenteen suunnittelu ja sitä seurannut Stabburveienin tehtaan sulkemispäätös ja tuotannon siirto olivat merkittävimmät kehittämissuoritukset. Tuotteiston edellisenä vuonna alkanut uudistaminen jatkui ja vuoden 2011 alkupuolella markkinoille tuotiin uusia innovatiivisia välipala-, lounas- ja leivänpäällistutuotteita. Suojakaasuun pakattujen kalapullien ja -pihvien reseptit uudistettiin ja ei-toivotut lisäaineet poistettiin resepteistä. Tomaattimakrillisäilykkeen kehittäminen jatkuu.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa prosessien ja järjestelmien kehittäminen on jatkuvaa toimintaa. Vuoden aikana Avena on panostanut etenkin pakattujen kasviöljyjen jatkojalostukseen sekä toiminnanohjausjärjestelmän jatkokehitykseen.

Ympäristö

Lännen Tehtaiden toimintaa ohjaavat jatkuvan parantamisen ja kestävä kehityksen periaatteet. Yhtiö toimii vastuullisesti ja ottaa toiminnassaan huomioon sekä yhteiskunnan että ympäröivän luonnon vaatimukset. Tavoitteena on tehokas tuotanto, joka on sopusoinnussa ympäristön kanssa.

Konsernin merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät tuotantoprosessissa syntyviin eloperäisiin jätteisiin, vesien käyttöön ja energian kulutukseen tuotannossa, varastoinnissa, kuljetuksissa ja kiinteistöissä.

Pakasteliiketoiminnassa ympäristömenoja aiheutuu lähinnä prosessijätevesien puhdistamisesta ja tuotannossa syntyvien kasvisjätteiden käsittelystä. Kalaliiketoiminnassa ympäristömenot liittyvät prosessivesiin ja raaka-aineena käytettävän kalan jalostuksessa syntyviin kalajätteisiin. Konsernin kasviöljynpuristuksen tuotantotapa on kemikaaliton. Kasviöljynpuristuksessa ympäristömenoja aiheuttavat lähinnä hajukaasujen poltto, raaka-aineiden vastaanotossa erotettavien rikkakasvien ja prosessissa käytetyn valkaisu- ja jättekustannukset. Kaikissa toiminnoissa syntyy lisäksi jonkin verran pakkausjätettä.

Lännen Tehtaiden johto on toimintapolitiikassaan asettanut yhtiölle ympäristöpäämäärät. Kaikilla konsernin ympäristölupavollisilla tuotantolaitoksilla on voimassa oleva ympäristölupa. Säkylän teollisuusalueen elintarvikkeiden valmistuksen, jätehuollon ja jätevedenpuhdistamon toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan ehtojen tarkistus tapahtuu vuoden 2012 lopussa.

Yhtiön tiedossa ei ole tilinpäätöshetkellä merkittäviä yksittäisiä ympäristöön liittyviä riskejä. Ympäristökulut olivat kertomusvuonna 0,9 miljoonaa euroa eli 0,3 % liikevaihdosta. Ympäristöinvestointeja ei tehty kertomusvuonna.

Ympäristöasioista kerrotaan lisää Lännen Tehtaiden internetsivuilla www.lannen.fi.

Toiminnan kausiluonteisuus

IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuden hankintamenoja luetaan mukaan systemaattisesti kohdistettu osuus valmistuksen kiinteistä yleismenoista. Satokausituotannossa raaka-aineista jalostetaan valmiita tuotteita pääosin vuoden viimeisen neljänneksen aikana, joten vaihto-omaisuuden määrät ja tasearvot ovat korkeimmillaan vuoden lopussa. Hankintamenoja luettujen valmistuksen kiinteiden yleismenojen kuluksi kirjautuminen lykkääntyy myyntiajankohtaan. Valmistuksen yleiskulujen kirjaamiskäytännöstä johtuen pääosa konsernin vuosituloksesta kertyy viimeisen vuosineljänneksen aikana. Kausiluonteisuus on satokausituotannosta johtuen voimakkainta pakasteliiketoiminnassa ja osakkuusyhtiö Sucroksen toiminnassa.

Kalaliiketoiminnassa Apetit Kala Oy:n ja Myrskylän Savustamo Oy:n myynti painottuu viikonloppuihin ja juhla-

pyhiin. Merkittävä osa kalaliiketoiminnan vuoden tuloksesta riippuu joulusesongin onnistumisesta. Kalan kasvukaudesta johtuen osakkuusyhtiönä raportoitavan Taimen-konsernin tuloksen kertyminen on normaalisti kesällä pienempää kuin muina vuodenaikoina. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liikevaihto vaihtelee vuosittain ja vuosineljänneksittäin muita liiketoimintoja enemmän riippuen kysynnästä ja tarjonnasta sekä hintatasosta kotimaassa ja muilla markkinoilla.

Riskit ja epävarmuustekijät sekä riskienhallinta

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet. Kaikki konserniyhtiöt ja liiketoimintayksiköt arvioivat ja raportoivat säännöllisesti liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien kontrollimenetelmien ja riskienhallintakeinojen riittävyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi.

Lännen Tehtaat -konsernissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Konsernin olennaisimmat strategiset riskit liittyvät yritysostoihin ja ostettujen yritysten integrointiin sekä muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa. Merkittäviä asiakaskestämiä esiintyy kalaliiketoiminnassa Norjassa ja Suomessa.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät raaka-aineiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä raaka-aineiden markkinahintojen vaihteluun.

Hintariskien hallinnalla on erityisen suuri merkitys vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa ja kalaliiketoiminnassa, joissa raaka-aineiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on 65-85 %. Viljojen ja öljykasvien sekä keskeisten kalaraaka-aineiden hinnat muodostuvat kansainvälisillä markkinoilla. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa avoimille hintariskeille on määritelty limiitit.

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Merkittävimmät käytettävät ulkomaanvaluutat ovat Yhdysvaltain ja Kanadan dollari sekä Norjan ja Ruotsin kruunu. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti kaikki merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Rahoitusriskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Tulipalo, vakava konerikko, tautiepidemiat tai virheet raaka-aineissa tai lopputuotteissa saattavat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- tai keskeytysvahinkoja, vastuita tai muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia yhtiön toimintaan. Konserniyhtiöt suojautuvat tällaisilta riskeiltä arvioimalla prosessejaan muun muassa omavalvontajärjestelmän avulla ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Vakuutuksilla katetaan kaikki ne riskit, jotka on taloudellisista tai muista syistä järkevää kattaa vakuuttamalla.

Lähiajan riskit

Lännen Tehtaat -konsernin merkittävimmät lähiajan riskit liittyvät raaka-aineiden hintamuutosten ja valuuttakurssiriskien hallintaan, energian hinnannousun vaikutuksiin, raaka-aineiden saatavuuteen, asiakkaiden maksukykyyn, toimittajien ja palveluntuottajien toimituskykyyn, muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa, välimesoikeudenkäyntiin sekä tehtyjen yritysostojen haltuunottoihin.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen käsittelemä Selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011 julkistetaan toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Hallinto ja johto

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 14.4.2011 pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Timo Miettisen ja varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Mikola-Luodon.

Yhtiön hallituksen jäseniksi hallintoneuvosto valitsi 14.4.2011 alkaen Heikki Halkilahden, Aappo Kontun, Matti Lappalaisen, Hannu Simulan, Jorma J. Takasen ja Helena Walldénin. Hallituksen puheenjohtajaksi hallintoneuvosto valitsi Matti Lappalaisen ja varapuheenjohtajaksi Hannu Simulan. Harri Eela ja Soili Suonoja toimivat hallituksen jäseninä 14.4.2011 saakka.

Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2005 alkaen kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.1.2008 alkaen konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen.

Tilintarkastajat

Varsinaisen yhtiökokouksen 31.3.2011 valitsemina Lännen Tehtaat Oyj:n tilintarkastajina toimivat Hannu Pellinen, KHT sekä KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana Tomi Moisio, KHT, JHTT.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakeantina yhteensä enintään 761 757 kappaletta. Osakeantivaltuutuksen kohteena ovat kaikki yhtiön hallussa olevat omat osakkeet eli 130 000 osaketta. Uusia osakkeita voidaan antaa enintään 631 757 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella, mutta osakepohjaisten sitouttamisjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen sitouttamisjärjestelmän toteuttaminen. Valtuutus käsittää myös oikeuden tarjota osakkeita rahan sijasta myös apporttomaaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin taikka käyttämällä kuitausoikeutta sekä oikeuden päättää osakkeen merkintähinnasta ja muista osakeantiin liittyvistä ehdoista ja seikoista.

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallituksen valtuuksien käyttö

Yhtiön hallitus ei ole käyttänyt sille myönnettyä valtuutusta uusien osakkeiden antamiseen tai valtuutusta yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen.

Osakkeet, osakepääoma ja kaupankäynti

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä. Yhtiön osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa. Yhtiön liikkeelle laskemien osakkeiden kokonaismäärä oli tilikauden alussa ja lopussa 6 317 576 kappaletta ja rekisteröity ja maksettu osakepääoma 12 635 152 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Osakevaihto

Yhtiön osakkeita vaihdettiin pörssissä tilikauden aikana 687 163 (1 035 276) kappaletta, mikä oli 10,9 (16,4) % koko osakemäärästä. Osakkeen ylin kurssi oli 18,80 (20,00) euroa ja alin 12,95 (15,51) euroa. Vaihdetujen osakkeiden keskihinta oli 15,77 (17,62) euroa. Kauden osakevaihto oli 10,8 (18,2) miljoonaa euroa. Vuoden päätöskurssi oli 14,71 (17,50) euroa ja koko osakekannan markkina-arvo 92,9 (110,6) miljoonaa euroa.

Muut osakekohtaiset tunnusluvut esitetään konserni-tilinpäätöksen liitetiedossa 30.

Osakkeiden omistuksen jakautuminen

Osakkeiden omistuksen sektorijakautuma, suurimmat osakkeenomistajat ja johdon omistus esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 31.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Liputusilmoitus

SKAGEN AS teki 16.1.2012 liputusilmoituksen. SKAGEN AS:n hallinnoimat rahastot ilmoittivat myyneensä 13.1.2012 Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeita, jonka johdosta SKAGEN AS:n omistusosuus Lännen Tehtaiden osakepääomasta laski alle 5 prosenttiin. 13.1.2012 tehdyn osakekaupan jälkeen SKAGEN AS:n hallinnoimat rahastot omistivat 314 236 Lännen Tehtaat Oyj:n osaketta. Tämä vastasi 4,97 prosenttia Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä ja 5,08 prosenttia äänimäärästä.

Nordic Sugarin korvausvaatimus

Lännen Tehtaat on pyytänyt Keskuskauppakamarin välityslautakuntaa nimeämään puheenjohtajan välimiesoikeudelle erimielisyydessä, joka koskee Nordic Sugarin osakassopimusrikkomuksia. Keskuskauppakamarin välityslautakunnalle toimittamassaan vastauksessa koskien Lännen Tehtaiden hakemusta, Nordic Sugar on esittänyt näkemyksen, että Lännen Tehtaat olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Lännen Tehtaiden maksettavaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon. Lännen Tehtaiden mukaan Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton. Osakassopimuksen mukaan kummallakin osakkaalla on oikeus vaatia toimitusjohtajan eroa, mikäli luottamus toimitusjohtajaan on menetetty, eikä se ole palautettavissa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin liikevaihdon kehitykseen vaikuttavat merkittävästi vilja- ja öljykasvimarkkinoiden aktiivisuus ja hintatason muutokset.

Liiketoiminnoissa toteutettujen kehittämistoimenpiteiden ansiosta konsernin koko vuoden liiketuloksen ilman kertaeriä arvioidaan nousevan vertailukautta paremmaksi.

Lännen Tehtaiden tuloksen kertyminen painottuu tyyppillisesti loppuvuoteen, mikä johtuu pakasteliiketoiminnan, kalaliiketoiminnan ja osakkuusyhtiö Sucrosen toiminnan luonteesta. Alkaneen vuoden tuloksen kertymisen ennakoidaan painottuvan edellisvuotta voimakkaammin loppuvuoteen. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan arvioidaan jäävän ensimmäisen vuosipuoliskon aikana vertailuvuoden ennätyksellisestä tasosta. Kalaliiketoiminnan ja pakasteliiketoiminnan tuloksen kehittymisen ennakoidaan jatkuvan vakaana, joskin korkeat raaka-ainekustannukset rasittavat Norjan ja Ruotsin kalaliiketoiminnan tulosta alkuvuonna.

Hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi ja esitys muun vapaan oman pääoman jakamisesta

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan mukaan yhtiö jakaa osinkona vähintään 40 % emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat 87 683 571,91 euroa, josta tilikauden voitto oli 8 740 302,05 euroa.

Hallituksen osingonjakoehdotus vuodelta 2011 on 0,85 euroa osaketta kohden. Hallitus ehdottaa, että osinkoina jaetaan yhteensä 5 259 439,60 euroa ja omaan pääomaan jätetään 82 424 132,31 euroa. Ehdotettu osinko on 92,4 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	2011	2010
Liikevaihto	(2)	335,5	308,7
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	1,8	1,4
Materiaalit ja palvelut	(7)	-261,2	-235,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(5,28)	-29,2	-30,1
Poistot	(2,8)	-5,8	-5,3
Arvonlaskennat	(2,8)	0,0	-0,1
Liiketoiminnan muut kulut	(4,6)	-33,7	-33,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(2)	1,3	3,0
Liiketulos	(2)	8,7	8,3
Rahoitustuotot	(9)	0,3	1,3
Rahoituskulut	(9)	-1,5	-1,3
Tulos ennen veroja		7,5	8,4
Tuloverot	(10)	-1,8	-1,9
Tilikauden tulos		5,7	6,5
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille	(11)	5,7	6,5
Määräysvallattomille omistajille		0,0	-
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa		0,92	1,04

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	2011	2010
Tilikauden tulos	5,7	6,5
Muut laajan tuloslaskelman erät		
Rahavirran suojaukset	0,5	1,1
Verot liittyen rahavirran suojaukseen	-0,1	-0,3
Muuntoerot	0,1	0,8
Tilikauden laaja tulos	6,1	8,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	6,1	8,1
Määräysvallattomille omistajille	0,0	-

Konsernitase

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	(12)	5,2	6,0
Liikearvo	(12)	8,7	8,6
Aineelliset hyödykkeet	(12)	37,5	37,0
Osuudet osakkuusyrityksissä	(13)	32,9	33,9
Myytavissä olevat sijoitukset	(14)	0,1	0,1
Saamiset	(15)	0,4	0,7
Laskennalliset verosaamiset	(10)	1,5	1,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä		86,3	87,5
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	(17)	62,3	55,0
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,1	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(16)	27,8	34,5
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	(18)	-	7,1
Rahavarat	(19)	9,3	7,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä		99,5	104,4
Varat yhteensä	(2)	185,8	191,9

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		12,6	12,6
Ylikurssirahasto		23,4	23,4
Omat osakkeet		-1,8	-1,8
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot		6,8	6,5
Kertyneet voittovarot		89,7	89,1
Tilikauden tulos		5,7	6,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		136,5	136,2
Määräysvallattomien omistajien osuudet		2,7	2,7
Oma pääoma yhteensä	(20)	139,2	138,9
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	(10)	4,0	4,4
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	(22)	1,9	2,1
Pitkäaikaiset varaukset	(21)	0,1	0,0
Muut velat	(23)	4,7	4,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä		10,8	11,1
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	(22)	0,4	1,8
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,3	1,0
Lyhytaikaiset varaukset	(21)	0,2	-
Ostovelat ja muut velat	(23,25)	35,0	39,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä		35,8	41,9
Velat yhteensä	(2)	46,6	53,0
Oma pääoma ja velat yhteensä		185,8	191,9

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	2011	2010
Tilikauden tulos	5,7	6,5
Oikaisut tilikauden tulokseen *)	7,1	4,9
Käyttöpääoman muutos	-2,2	-7,4
Maksetut korot liiketoiminnasta	-1,7	-1,1
Saadut korot liiketoiminnasta	0,3	0,3
Maksetut verot liiketoiminnasta	-3,1	-2,6
Liiketoiminnan rahavirta	6,1	0,6
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5,8	-3,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,5
Transaktiot määräysvallattomien omistajien kanssa	-	2,7
Ostetut osakkuusyhtiöt	-0,2	-8,1
Myydyt osakkuusyhtiöt	0,5	-
Investoinnit muihin sijoituksiin	-22,0	-32,9
Muiden sijoitusten luovutustulot	29,1	43,0
Saadut osingot investoinneista	2,5	1,5
Investointien rahavirta	4,2	3,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut	-2,9	0,6
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-0,3
Maksetut osingot	-5,6	-4,7
Rahoituksen rahavirta	-8,4	-4,4
Rahavarojen muutos	1,8	-0,3
Rahavarat kauden alussa	7,5	7,9
Rahavarat kauden lopussa	9,3	7,5

Milj. euroa	2011	2010
*) Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	6,0	5,5
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-0,1	0,0
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista	-1,3	-3,0
Rahoitustuotot ja -kulut	1,2	-0,1
Tuloverot	1,8	1,9
Muut oikaisut	-0,5	0,6
Yhteensä	7,1	4,9

Investoinnit muihin sijoituksiin ja muiden sijoitusten luovutustulot liittyvät lyhytaikaisten korkorahastosijoitusten kassavirtoihin.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Arvonmuutos-rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot			
OMA PÄÄOMA 1.1.2011	12,6	23,4	-0,8	7,2	-1,8	0,3	95,3	136,2	2,7	138,9
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,6	-5,6	-	-5,6
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,4	-	-	0,1	5,6	6,1	0,0	6,1
Oma pääoma 31.12.2011	12,6	23,4	-0,4	7,2	-1,8	0,4	95,0	136,5	2,7	139,2
OMA PÄÄOMA 1.1.2010	12,6	23,4	0,0	7,2	-1,8	-0,5	96,4	137,3	-	137,3
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-4,7	-4,7	-	-4,7
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	-2,9	-2,9	2,7	-0,2
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	-0,9	0,0	-	0,8	6,5	6,5	-	6,5
Oma pääoma 31.12.2010	12,6	23,4	-0,8	7,2	-1,8	0,3	95,3	136,2	2,7	138,9

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

LIITE 1 | Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Lännen Tehtaat Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Säkyli. Yhtiön rekisteröity osoite on PL 100, 27801 Säkyli. Yhtiön Y-tunnus on 0197395-5.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on 15.2.2012 hyväksynyt tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Päätoiminnot

Lännen Tehtaat Oyj on NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä noteerattu elintarviketeollisuusyhtiö. Osakkeen kaupan-
käyntitunnus on LTE1S.

Lännen Tehtaiden raportoitavat segmentit ovat pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta, vilja- ja öljykasvi-
liiketoiminta sekä muut toiminnot. Yhtiön päämarkkina-
alue on Suomi.

Liiketoimintaryhmät

Pakasteliiketoiminta

Apetit Pakaste Oy

Kalaliiketoiminta

Apetit Kala Oy

Myrskylän Savustamo Oy

Maritim Food AS, Norja

Maritim Food Sweden AB, Ruotsi

Sandanger AS, Norja

Osakkuusyhtiö: Taimen-konserni

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Avena Nordic Grain Oy

ZAO Avena St. Petersburg, Venäjä

UAB Avena Nordic Grain, Liettua

OÜ Avena Nordic Grain, Viro

TOO Avena Astana, Kazakstan

OOO Avena-Ukraina, Ukraina

Mildola Oy

Muut liiketoiminnot

Lännen Tehtaat Oyj

Apetit Suomi Oy

Osakkuusyhtiöt: Sucros-konserni
Foison Oy

Yhteisyritys: Ateriamestarit Oy

Tuotteet ja palvelut

Pakasteet

Kalajalosteet ja palvelumyynti

Kalajalosteet

Äyriäis- ja kalatuotteet

Äyriäistuotteet

Kalajalosteet

Kalankasvatus ja poikastuotanto

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-aineiden kauppa

Kasviöljyjen ja valkuaisrehujen valmistus

Konsernihallinto, konsernin rakenteen kehittäminen,

osake- ja kiinteistöomistusten hallinnointi

Apetit-markkinointi, HR, IT, talous- ja ympäristöhallinto

Sokerin valmistus, markkinointi ja myynti

Avena Nordic Grain Oy:n omistus

Suurkeittiömyynti

Laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja ja johdannaissopimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviiin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu

hankintamenomenetelmällä. Luovutettu vastike, mukaan lukien ehdollinen kauppahinta sekä hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat, on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteelliseen omistusosuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määrittää erikseen jokaisen yrityshankinnan kohdalla. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään konsernitaseessa omana eränä osana taseen omaa pääomaa.

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot

konsernin ja osakkuusyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua. Valuuttamääräiset liiketapahtumat merkitään toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä monetaariset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränä omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden oman pääoman osalta kirjattu omana eränä konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Kun ulkomainen tytäryhtiö tai osakkuusyhtiö myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Konsernitilinpäätös, IFRS

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuotot kirjataan saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Tuloutus tapahtuu, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Yleensä tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty muun muassa välilliset verot ja alennukset.

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Eläkevastuut

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa ja mikäli sitä ei ole saatavilla, valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettiä. Taseeseen kirjattavan eläkeveloitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päätympäivän käypään arvoon arvostettuna, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä vielä vapaakirjautumatta olevat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot. Järjestelyyn liittyviä velvoitteita laskettaessa järjestelyn vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden ylittäessä 10% etuus pohjaisen eläkeveloitteen nykyarvon tai tätä suuremman järjestelyyn

kuuluvien varojen käyvän arvon, kirjataan yli menevä osuus vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta ja veloitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon.

Varaukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin sekä ympäristö- ja veroriskeihin. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu, ja on annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan ja järjestelystä on tiedotettu.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuudesta, tilinpäätössiirroista, vaihto-omaisuudesta, käyt-

tämättömistä verotuksellisista tappioista ja johdannaisso-
pimusten arvostuksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisso-
pimusten ja myytävissä olevien sijoitusten osalta suoraan omaan pääomaan kirjattuihin arvomuutoksiin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu suoraan omaan pääomaan.

Rahavarat

Taseen ja rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavariihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tietyt ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintameno ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Avenan avainhenkilöiden osakeomistuksia Foison Oy:ssä käsitellään Lännen Tehtaiden konsernitaseessa velkainstrumenttina johtuen tietyin kriteerein sovitusta osakkeiden takaisinostovelvoitteesta. Foison Oy omistaa 20 %

vähemmistön Avena Nordic Grain Oy:n osakekannasta. Avainhenkilöiden osinko-oikeudesta Avena-konsernin tulokseen perustuen kirjataan konsernissa rahoituskulua.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole merkitty taseeseen, koska kyseisiä menoja ei ole toteutunut merkittävästi aikavälillä, joka sijoittuu tuotteen markkinoille tulon ja sen kehitysvaiheen välille, jossa tuote on jo teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä. Tilinpäätöshetkellä konsernin taseeseen ei ole merkitty kehitysmenoja.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisen käyvän arvon hankinta-ajankohtana. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyrityksen investoinnin arvoon. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja käsitellään ulkomaisen yksikön valuutan määräisenä ja se muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsiinä tapauksessa, että hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Patentit, tavaramerkit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomiin hyödykkeisiin ei ole sisällytetty hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika olisi arvioitu rajattomaksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakassuhteet	15 vuotta
Tavaramerkit	15 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5-10 vuotta

Hyödykkeiden hankintamenoonsisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koituu taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioitun suoritusastan. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoons. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden

jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10 - 40 vuotta
Koneet ja kalusto	5 - 15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 -standardin mukaisesti.

Hyödykkeiden hankintamenoonsisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita. Aineellisen käyttöomaisuuden korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Julkiset avustukset

Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. IAS 17 -standardin mukaiset rahoitusleasingsopimukset on merkitty taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana käypään arvoon tai sitä

Konsernitilinpäätös, IFRS

alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasinghyödykkeiden vuokravelvoitteet sisältyvät diskontattuina korollisiin velkoihin.

Rahoitusleasingsopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Päättyneellä tilikaudella ei ollut tilanteita, joissa konserni olisi ollut IAS 17:n mukaisesti rahoitusleasinghyödykkeen vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on

käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttaus korkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Käytetyt diskonttauskorot on määritelty ennen veroja ja niissä on otettu huomioon myös kyseisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusinstrumentit

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan neljään luokkaan: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja on hankittu pääasiassa voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, koska niitä on tarkoitus pitää yli 12 kk tilinpäätöspäivästä lähtien. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserien pysyvät arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, jos niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Konsernin velat arvostetaan jaksotettuun hankintameno lukuun ottamatta johdannaisvelkoja. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Erään sisältyy esimerkiksi ostovelat ja lainat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen alun perin käypää arvoa vastaavaan hankintahintaan. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja hintoja. Konsernilla näitä instrumentteja ovat sijoitukset rahastoihin ja pääsääntöisesti kaikki hyödykejohtannaiset. Mikäli julkisesti noteerattua käypää arvoa ei ole saatavilla, käypä arvo lasketaan pohjautuen diskontattuihin rahavirtoihin sekä vastapuolen hintanoteerausta hyväksikäyttäen. Konsernilla näitä instrumentteja ovat pääsääntöisesti valuuttajohdannaiset. Lyhytaikaisia saamia tai velkoja ei diskontata.

Konserni arvioi, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli myöhemmin syntyvä lisäys kerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Yhtiö soveltaa rahavirran suojauslaskentaa osaan valuuttatermiineistä ja hyödykejohtannaisista. Suojatun rahavirran täytyy olla todennäköinen ja rahavirran täytyy viime kädessä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojausten täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Niiden suojausten osalta, jotka täyttävät suojauslaskennan ehdot, kirjataan suojausten käyvän arvon muutoksen tehokas osa omaan pääomaan, kunnes suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti valuuttajohdannaisten osalta rahoituseriin

ja hyödykejohtannaisten osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Kumulatiivinen käyvän arvon muutos, joka on kirjattu omaan pääomaan, kirjataan ostoihin tai myynteihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin luonteensa mukaisesti sillä hetkellä, kun suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin luonteensa mukaisesti.

Siitä huolimatta, että erät suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, niihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Näiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan luonteensa mukaisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoituseriin.

Oma pääoma

Omien osakkeiden hankinta vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen.

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään

arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen edellyttää johdolta arvioiden käyttämistä ja perustuu usein arvioiden hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Muut arviot liittyvät pääosin uudelleenjärjestelysuunnitelmiin, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, ympäristö-, oikeudenkäynti- ja veroriskeihin sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konsernissa tilikauden aikana käyttöön otetuilla uusilla tai muutetuilla standardeilla tai tulkintoilla ei ollut olennaista vaikutusta tilinpäätökseen.

Konserni ei ole tässä tilinpäätöksessä soveltanut seuraavia tilinpäätöshetken mennessä julkaistuja standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja, joiden soveltaminen ei vielä tässä vaiheessa ole ollut pakollista.

Konsernitilinpäätös, IFRS

Seuraavilla vuonna 2012 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit:
Esittämistapa - Standardin muutos
- IAS 12 Tuloverot – Standardin muutos
- IASB:n vuosittaiset päivitykset eri standardeihin

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2013 tai sen jälkeen seuraavat standardit ja tulkinnat:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit:
Esittämistapa - Standardin muutos
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Standardi
- IFRS 10 Konsernitilinpäätös - Standardi
- IFRS 11 Yhteisyritykset - Standardi
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä - Standardi
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen – Standardi
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – Standardin muutos
- IAS 19 Eläkelvelvoitteet – Standardin muutos
- IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – Standardin muutos
- IAS 28 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin – Standardin muutos
- IAS 32 Rahoitusinstrumentit:
Esittämistapa – Standardin muutos
- IFRIC 20 Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine

Konserni on selvittämässä vuonna 2013 ja sen jälkeen käyttöön otettavien standardimuutosten vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

LIITE ^{2.} Toimintasegmentit

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä. Liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Konsernin segmentti-informaatio perustuu konsernin johtamisrakenteeseen ja johdon raportointiin. Raportoivat segmentit ovat:

- Pakasteliiketoiminta
- Kalaliiketoiminta
- Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
- Muut toiminnot

Segmenttien välinen myynti tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomia ovat vero- ja rahoituserät sekä koko konsernille yhteiset erät. Raportoivat luvut perustuvat IFRS -standardeihin.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Milj. euroa	Tuotot 2011	Tuotot 2010	Pitkäaikaiset varat 2011	Pitkäaikaiset varat 2010
Suomi	195,6	202,5	69,9	70,6
Norja	29,8	30,0	13,7	14,2
Saksa	27,6	21,0	-	-
Ruotsi	21,5	16,2	1,2	1,3
Muut maat yhteensä	61,0	39,1	0,0	0,0
Konserni yhteensä	335,5	308,7	84,7	86,2

Konsernin tuotot yhdeltä asiakkaalta olivat noin 61,2 (63,6) milj. euroa, mikä on 18 (21) % konsernin liikevaihdosta. Tuotot tältä asiakkaalta muodostuivat kaikista segmenteistä lukuun ottamatta muut toiminnot -segmenttiä.

Toimintasegmentit 1-12/2011

Milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	45,3	84,3	204,9	2,7	337,1
Segmenttien välinen myynti	0,0	0,0	0,0	-1,6	-1,7
Liikevaihto	45,3	84,2	204,9	1,1	335,5
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	0,6	-	0,7	1,3
Liiketulos	3,3	-1,0	8,4	-2,0	8,7
Varat Kohdistamattomat	33,3	53,6	57,2	30,9	174,8
Varat yhteensä					185,8
Velat Kohdistamattomat	6,6	10,0	14,2	4,3	35,1
Velat yhteensä					46,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	1,9	0,7	3,0	0,1	5,8
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	-	-	-	0,2	0,2
Poistot Arvonalentumiset	2,2 0,0	1,9 0,0	0,7 -	0,9 0,0	5,8 0,0
Henkilöstö keskimäärin	204	320	62	10	596

Toimintasegmentit 1-12/2010

Milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	45,1	80,9	181,9	2,6	310,5
Segmenttien välinen myynti	0,0	0,0	0,0	-1,7	-1,8
Liikevaihto	45,1	80,9	181,9	0,9	308,7
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	0,6	-	2,4	3,0
Liiketulos	3,4	-1,8	7,2	-0,5	8,3
Varat Kohdistamattomat	31,4	53,2	56,6	34,4	175,7
Varat yhteensä					191,9
Velat Kohdistamattomat	5,7	9,9	19,8	3,8	39,1
Velat yhteensä					53,0
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	1,2	1,1	0,7	0,2	3,1
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	-	10,5	-	-	10,5
Poistot Arvonalentumiset	2,2 -	1,9 0,1	0,7 -	0,6 -	5,3 0,1
Henkilöstö keskimäärin	199	351	61	10	621

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 3. | Hankitut liiketoiminnot

Apetit Kala Oy hankki 7.6.2010 kalanjalostusta harjoittavien yhtiöiden Myrskylän Savustamo Oy:n ja Safu Oy:n koko osakekannat Taimen Oy:ltä. Kauppahinta oli 2,5 miljoonaa euroa ja se maksettiin luovuttamalla Taimen Oy:lle 58 kappaletta Apetit Kala Oy:n uusia osakkeita, jotka vastaavat 15 % koko osakekannan lukumäärästä. Apetit Kala Oy:n osakkeiden käypä arvo hankinta-ajankohtana perustui apporttiamaisuutena Apetit Kala Oy:lle luovutettujen Myrskylän Savustamo Oy:n ja Safu Oy:n liiketoimintojen käypään arvoon. Kaupan yhteydessä Taimen Oy hankki lisäksi 15 %:n osuuden Apetit Kala Oy:n osakekannasta 2,5 miljoonan euron käteiskauppahinnalla Lännen Tehtaat Oy:ltä. Samassa yhteydessä Apetit Kala Oy hankki 30 %:n omistuksen Taimen Oy:stä. Ristiinomistuksesta johtuen sekä määräysvallattomien omistajien osuus Apetit Kala -konsernin tuloksesta ja taseesta että Apetit Kala Oy:n osuus Taimen-konsernin osakkuusyhtiötuloksesta käsitellään 23 %:n mukaisesti.

Hankittujen varojen ja vastaavaksi otettujen velkojen kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä olivat 0,7 miljoonaa euroa. Asiakassuhteille kohdistettiin 0,8 miljoonaa euroa ja laskennallista verovelkaa kirjattiin 0,2 miljoonaa euroa. Hankinnasta syntyi 1,3 miljoonan euron verovähennyskelvoton liikearvo, joka perustuu synergiahyötyihin tuotannossa, logistiikassa ja myynnissä. Transaktiokulut osakekaupasta määräysvallattomien omistajien kanssa, 0,1 miljoonaa euroa on kirjattu suoraan omaan pääomaan. Konsernin liikevaihto olisi vuonna 2010 ollut 1,4 miljoonaa euroa suurempi ja nettovoitto 0,1 miljoonaa euroa pienempi, jos hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2010 alusta lähtien. Hankinnan jälkeinen vuoden 2010 kesä-joulukuun liikevaihto oli 4,3 miljoonaa euroa ja tulos 0,2 miljoonaa euroa.

LIITE 4. | Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2011	2010
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Julkiset avustukset	0,2	0,3
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden myyntivoitot	0,1	0,1
Vuokratuotot	0,4	0,5
Valuuttajohdannaisten arvон- muutokset, ei suojauslaskenta	0,5	0,0
Muut	0,6	0,5
Yhteensä	1,8	1,4

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Maksetut vuokrat	2,9	3,0
Muut	30,8	30,8
Yhteensä	33,7	33,8

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomalle päätilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille

Tilintarkastuspalkkiot liittyvät vuositilinpäätösten tilintarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lakimääräisiin toimintoihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta sekä muista neuvontapalveluista.

Tilintarkastuspalkkiot ja palvelut

Milj. euroa	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Palkkiot oheispalveluista	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

LIITE 5. | Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2011	2010
Palkat ja palkkiot	23,8	24,8
Irtisanomisen yhteydessä suoritettujen etuudet	0,1	0,1
Eläkekulut	4,1	4,0
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,1	0,1
Muut henkilösivukulut	1,0	1,1
Yhteensä	29,2	30,1

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 28 "Lähipiiritapahtumat".

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläketurva konserniyhtiöissä perustuu kunkin maan paikallisiin säännöksiin ja käytäntöihin. TyEL-järjestelmään sisältyvä työkyvyttömyyseläke käsitellään Suomessa maksupohjaisena järjestelyinä. Lännen Tehtaat Oy:llä ja Apetit Pakaste Oy:llä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

LIITE 6. | Tutkimus- ja kehittämismenot

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 0,9 (1,0) milj. euroa, mikä oli 0,3 (0,3) % liikevaihdosta.

LIITE 7. | Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2011	2010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	259,3	229,6
Varaston muutos	-8,6	-4,7
Ulkopuoliset palvelut	10,5	10,5
Yhteensä	261,2	235,4

Materiaalit ja palvelut sisältää ostovelkojen valuuttakurssi-voittoja ja -tappioita 0,2 (0,1) milj. euroa.

Liikevaihto sisältää myyntisaamisten valuuttakurssi-voittoja ja -tappioita -1,0 (0,0) milj. euroa.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten tehotoman osuuden tulosvaikutus on -0,1 (0,0) milj. euroa.

LIITE 8. | Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2011	2010
POISTOT		
Aineettomat hyödykkeet	1,1	1,0
Rakennukset	2,2	1,8
Koneet ja kalusto	2,4	2,5
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,0
Yhteensä	5,8	5,3
ARVONALENTUMISET		
Aineettomat hyödykkeet	-	0,0
Koneet ja kalusto	0,0	0,1
Arvonalentumiset yhteensä	0,0	0,1

LIITE 9. | Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2011	2010
RAHOITUSTUOTOT		
Korkotuotot	0,1	0,1
Valuuttakurssivoitot	0,1	0,9
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,1	0,3
Yhteensä	0,3	1,3
RAHOITUSKULUT		
Korkokulut	-0,4	-0,3
Valuuttakurssitappiot	0,0	-0,1
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko-oikeus	-1,0	-0,8
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,1
Yhteensä	-1,5	-1,3

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 10. | Tuloverot

Milj. euroa	2011	2010
Välittömät verot	2,4	2,3
Aikaisempien tilikausien verot	0,0	0,0
Laskennalliset verot	-0,6	-0,4
Yhteensä	1,8	1,9
TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS		
Tulos ennen veroja	7,5	8,4
Verot laskettuna emoyhtiön 26 %:n verokannalla	2,0	2,2
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko-oikeuden vaikutus	0,3	0,2
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vaikutus	-0,3	-0,8
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	0,1	0,3
Yhtiöverokannan muutos Suomessa	-0,2	-
Muut erät	0,0	0,0
Verokulu tuloslaskelmassa	1,8	1,9

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen täsmäytys taseeseen 2011

Milj. euroa	1.1.2011	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2011
LASKENNALLISET VEROSAAMISET				
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	0,9	0,5	-	1,4
Johdannaiset	0,5	0,0	-0,3	0,1
Muut	0,0	0,0	0,1	0,1
Yhteensä	1,4	0,4	-0,3	1,5
LASKENNALLISET VEROVELAT				
Kertyneet poistoerot	-2,4	0,3	-	-2,1
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	1,0	-0,1	-	0,9
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-1,4	0,0	-	-1,3
Vaihto-omaisuus	-0,9	0,0	-	-0,8
Johdannaiset	-0,2	-0,1	0,2	-0,1
Liiketarve	-0,1	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,4	0,0	-	-0,5
Muut	-0,1	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	-4,4	0,2	0,2	-4,0

Konsernilla oli 31.12.2011 0,5 milj. euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 ja 2021. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 0,3 milj. euroa vanhenee vuonna 2020. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen täsmäytys taseeseen 2010

Milj. euroa	1.1.2010	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Yrityshankinnat ja muut	31.12.2010
LASKENNALLISET VEROSAAMISET					
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	0,8	0,3	-0,2	-	0,9
Johdannaiset	0,0	0,0	0,4	-	0,5
Muut	0,2	-0,2	0,0	-	0,0
Yhteensä	1,1	0,1	0,2	-	1,4
LASKENNALLISET VEROVELAT					
Kertyneet poistoerot	-2,6	0,2	-	-	-2,4
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	1,1	-0,1	-	-	1,0
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-1,1	0,0	0,0	-0,3	-1,4
Vaihto-omaisuus	-0,8	-0,1	-	-	-0,9
Liikearvo	-0,1	-	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,5	0,1	-	-	-0,4
Muut	-0,1	0,1	-0,2	-	-0,2
Yhteensä	-4,1	0,2	-0,2	-0,3	-4,4

Konsernilla oli 31.12.2010 0,3 milj. euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuonna 2020. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 0,3 milj. euroa vanhenee vuonna 2020. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

LIITE 11 | Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä takaisinostettuja omia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laimennettu tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden laimennetun määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Yhtiöllä ei ole sellaisia instrumentteja, jotka aiheuttaisivat laimennusvaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.

Milj. euroa	2011	2010
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, laimennettu ja laimentamaton	5,7	6,5
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1 000 kpl)	6 188	6 188
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	6 188	6 188
Laimennettu ja laimentamaton oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,92	1,04

Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n ristiinomistusjärjestelyyn liittyi vuoden 2010 osalta Apetit Kala Oy:n pääomittaminen Lännen Tehtaat Oyj:n suorittamana tiettyjen ehtojen mukaisesti. Apetit Kala Oy:n pääomittaminen toteutui 1,6 miljoonan euron suuruisena ja ehtojen johdosta vähemmistöille ei ole erotettu osuutta Apetit Kala -alakonsernin tuloksesta vuoden 2010 osalta.

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 12. | Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno-
noon sisällytetään hyödykkeet, joiden pitoaika ei ole vielä
päättynyt sekä loppuunpoistetut aineettomat ja aineelliset
hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä.
Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Aineettomat hyödykkeet 2011

Milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17,1	10,3	-	27,4
Lisäykset	-	0,3	-	0,3
Lisäykset yrityshankintojen kautta	-	-	-	-
Vähennykset	-	-	-	-
Muuntoero ja muut muutokset	0,1	0,0	-	0,1
Siirrot erien välillä	0,0	-	-	0,0
Hankintameno 31.12.	17,2	10,6	-	27,9
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-4,4	-	-12,9
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-	-
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-1,1	-	-1,1
Arvon alentumiset	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-8,5	-5,5	-	-14,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	8,7	5,2	-	13,9

Aineettomat hyödykkeet 2010

Milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	15,4	8,7	0,3	24,4
Lisäykset	-	0,5	0,0	0,5
Lisäykset yrityshankintojen kautta	1,4	0,8	-	2,2
Vähennykset	-	0,0	-	0,0
Muuntoero ja muut muutokset	0,3	0,0	-	0,4
Siirrot erien välillä	-	0,3	-0,3	-
Hankintameno 31.12.	17,1	10,3	-	27,4
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-3,4	-	-11,9
Vähennysten kertyneet poistot	-	0,0	-	0,0
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	0,0	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-1,0	-	-1,0
Arvon alentumiset	-	0,0	-	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-8,5	-4,4	-	-12,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	8,6	6,0	-	14,5

Liikearvotestaus

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköjen ryhmien arvonalentumistestaus

Seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille on kohdistettu liikearvoa:

Milj. euroa	2011	2010
Apetit Pakaste -pakasteliiketoiminta	0,4	0,4
Apetit Kala -Suomen kalaliiketoiminta	1,5	1,5
Maritim-yhtiöt -kalaliiketoiminta	6,9	6,8
Yhteensä	8,7	8,6

Maritim-yhtiöiden paikallisvaluutassa kirjattu liikearvo vaihtelee vuosittain valuuttakurssimuutosten seurauksena.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin. Rahavirtaennusteet on tehty viiden vuoden ajanjaksolle ja ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 1 - 2 %:n kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu myyntikate, liikevaihto ja diskonttaus korko. Maritim-yhtiöiden ennustettu myyntikate on hieman korkeampi kuin viimeisen kahden vuoden toteutunut myyntikate. Suomen kalaliiketoimintojen osalta aikaisemmin ennustettu myyntikate on ollut korkeampi kuin toteutunut johtuen koko toimialalla vallinneesta kovasta kilpailutilanteesta. Laskelmissa käytetyt diskonttokorot ennen veroja

ovat: Suomen kalaliiketoiminta 8,6 (8,8) %, Maritim-yhtiöt 8,4 (8,8) % ja pakasteliiketoiminta 7,8 (8,1) %.

Käyttöarvo ylitti Maritim-yhtiöissä 23 %:lla testattavien varojen kirjanpitoarvon 14,8 miljoonaa euroa. Pakasteliiketoiminnassa ja Suomen kalaliiketoiminnassa käyttöarvo ylitti huomattavasti testattavien varojen kirjanpitoarvon.

Käyttöarvon herkkyys keskeisten muuttujien vaihteluille

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen jokaisen vuoden myyntikate heikkenisi 1,6 (1,0) %-yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 0,6 (0,9) % ja pakasteliiketoiminnan osalta 4,3 (5,3) %.

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen liikevaihto heikentyisi 8,4 (5,8) %-yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 3,5 (5,5) % ja pakasteliiketoiminnan osalta 11,2 (13,7) %.

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen diskonttaus korko nousisi 6,1 (4,5) %-yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 0,7 (1,5) % ja pakasteliiketoiminnan osalta 6,1 (7,2) %.

Konsernitilinpäätös, IFRS

Aineelliset hyödykkeet 2011

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta 0,0 milj. euroa.

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	36,1	40,6	0,5	0,5	81,1
Lisäykset	-	2,3	2,9	0,2	0,1	5,5
Lisäykset yrityshankintojen kautta	-	-	-	-	-	-
Vähennykset	-	0,0	-1,7	0,0	-	-1,8
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	3,4	38,4	41,8	0,7	0,6	84,8
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-13,5	-30,2	-0,3	-	-44,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	0,0	1,5	-	-	1,5
Tilikauden poisto	-	-2,2	-2,4	0,0	-	-4,7
Arvonlukumiset	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-15,7	-31,1	-0,3	-	-47,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	3,2	22,7	10,6	0,4	0,6	37,5

Aineelliset hyödykkeet 2010

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta 0,0 milj. euroa.

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	35,1	38,6	0,5	0,4	78,0
Lisäykset	-	0,6	1,4	0,1	0,5	2,6
Lisäykset yrityshankintojen kautta	0,1	0,4	0,4	-	-	0,8
Vähennykset	-	-0,1	-0,6	0,0	-	-0,8
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,5
Siirrot erien välillä	-	-	0,4	-	-0,4	-
Hankintameno 31.12.	3,4	36,1	40,6	0,5	0,5	81,1
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-11,8	-27,9	-0,2	-	-40,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,1	0,5	-	-	0,6
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	0,0	-0,2	-	-	-0,2
Tilikauden poisto	-	-1,8	-2,5	0,0	-	-4,3
Arvonlukumiset	-	-	-0,1	-	-	-0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-13,5	-30,2	-0,3	-	-44,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	3,2	22,6	10,4	0,2	0,5	37,0

Milj. euroa	2011	2010
Tilikauden alussa	33,9	24,0
Hankinnat, muut lisäykset	0,2	8,4
Osuus kauden tuloksesta	1,3	3,0
Osingot	-2,5	-1,5
Tilikauden lopussa	32,9	33,9

Apetit Kala Oy hankki 7.6.2010 30 %:n osuuden kalan- kasvatusta ja poikastuotantoa harjoittavasta Taimen-konsernista 8,1 milj. euron kauppahinnalla. Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n ristiinomistuksesta johtuen osakkuusyhtiötulos yhdistellään konserniin 23 %:n mukaisesti. Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon 31.12.2011 sisältyy liikearvoa 3,9 (3,9) milj. euroa.

Tiedot konsernin osakkuusyhtiöistä sekä niiden varat, velat, liikevaihto ja voitto / tappio

Osakkuusyhtiöt

2011 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistusosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	159,0	43,1	153,0	3,7	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	34,9	15,3	25,3	2,7	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	20,6 %

2010 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistusosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	154,8	33,1	132,0	11,9	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	32,3	14,1	30,7	6,4	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	26,9 %

Yhteisyritykset

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus seuraavista yhteisyrityksistä:

2011 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistusosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Ateriamestarit Oy	Raisio	2,3	2,1	21,3	0,0	50,0 %

2010 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistusosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Ateriamestarit Oy	Raisio	2,4	2,2	20,6	0,0	50,0 %

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 14. | Myytävissä olevat sijoitukset

Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoon, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Milj. euroa	2011	2010
Noteeraamattomat osakesijoitukset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

LIITE 15. | Saamiset, pitkäaikaiset

Milj. euroa	2011	2010
Saamiset osakkuus- ja yhteisyryksiltä	0,0	0,1
Johdannaiset, suojauslaskenta	-	0,2
Liittymismaksut	0,4	0,4
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	0,4	0,7

Saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

LIITE 16. | Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2011	2010
Myyntisaamiset	24,4	22,9
Johdannaiset, suojauslaskenta	-	0,4
Johdannaiset, ei suojauslaskenta	0,4	-
Siirtosaamiset	0,2	6,5
Muut saamiset	1,2	2,3
Saamiset osakkuus- ja yhteisyryksiltä		
Myyntisaamiset	1,6	0,9
Lainasaamiset	0,0	1,4
Yhteensä	27,8	34,5

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät materiaalihankintojen ja työsuhde-etuuksien jaksotuksiin. Siirtosaamiset sisältää 0,0 (5,4) milj. euroa viljakauppa-liiketoimintaan liittyviä kaupallisia saamisia.

Saamisten kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,2 (0,0) milj. euroa.

LIITE 17. | Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	10,5	16,5
Keskeneräiset tuotteet	0,0	0,1
Valmiit tuotteet/tavarat	51,8	38,4
Yhteensä	62,3	55,0

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalennusta 1,8 (2,3) milj. euroa vastaamaan nettorealisointiarvoa.

LIITE 18. | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	2011	2010
Korkorahastosijoitukset	-	7,1
Yhteensä	-	7,1

LIITE 19. | Rahavarat

Milj. euroa	2011	2010
Käteinen raha ja pankkitilit	9,3	7,5
Yhteensä	9,3	7,5

LIITE 20. | Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osakepääoma milj. euroa	Ylikurssi- rahasto milj. euroa	Yhteensä milj. euroa
31.12.2011	6 318	12,6	23,4	36,0
31.12.2010	6 318	12,6	23,4	36,0

Yhtiön kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 635 152 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset

Muuntoerot-rahasto

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville sijoituksille ja suojausrahaston rahavirran suojausnäkökulmasta käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutoksille.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat käyttörahastosta ja vararahastoista. Käyttörahasto sisältää yhtiökokouksen päätöksellä voittovaroista siirretyn osuuden. Vararahastot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eräiä.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Yhtiön omistuksessa oli tilikauden päättyessä 130 000 kappaletta vuosina 2000-2001 sekä 2008 hankittua yhtiön omaa osaketta. Osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettava osinkoa 0,85 euroa osaketta kohden.

LIITE 21. | Varaukset

Milj. euroa	2011	2010
PITKÄAIKAISET		
Etuuspohjaiset eläkevaraukset 1.1.	0,0	0,1
Lisäykset, vähennykset	0,1	-0,1
Etuuspohjaiset eläkevaraukset 31.12.	0,1	0,0
LYHYTAIKAISET		
Etuuspohjaiset eläkevaraukset 1.1.	-	-
Lisäykset, vähennykset	0,1	-
Etuuspohjaiset eläkevaraukset 31.12.	0,1	-

LIITE 22. | Korolliset velat

Milj. euroa	2011	2010
PITKÄAIKAISET		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	1,3
Lainat muilta	0,7	0,8
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	-	0,1
Yhteensä	1,9	2,1

Lainat rahoituslaitoksilta ovat vaihtuvakorkoisia. Lainat muilta -ryhmään sisältyvä laina on kiinteäkorkoinen koron ollessa 5 % p.a. Korollisista pitkäaikaisista veloista on euromääräisiä 0,8 (1,1) milj. euroa, Norjan kruunumääräisiä 1,0 (1,0) milj. euroa. Velkojen kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Milj. euroa	2011	2010
LYHYTAIKAISET		
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0,4	0,4
Muut korolliset velat	0,0	1,4
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	0,0	0,0
Yhteensä	0,4	1,8

Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 23. | Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	2011	2010
PITKÄAIKAISET		
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,1	-
Muut velat	4,7	4,6
Yhteensä	4,7	4,6

Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n omistusjärjestelyn osakassopimukseen pohjautuen tiettyjen ehtojen täyttyessä sopimuksen osapuolilla on oikeus ristiinostuksen purkamiseen käypään hintaan. Omistuksen mahdolliseen purkamiseen liittyvä vastuu on IAS 32:n perusteella kirjattu muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Samassa yhteydessä syntyvää saatavaa ei IFRS:n säännösten nojalla ole mahdollista kirjata.

Milj. euroa	2011	2010
LYHYTAIKAISET		
Ostovelat	24,4	23,6
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,2	0,4
Johdannaisvelat, ei suojauslaskenta	0,0	0,1
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,3	1,5
Siirtovelat	6,4	9,2
Muut velat	3,7	4,2
Yhteensä	35,0	39,1

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilösivukulujen ja tavaraostojen jaksotuksista.

LIITE 24. | Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin kassavirtaan. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmiusriski. Konserni käyttää muun muassa johdannaissopimuksia valuutta- ja korkoriskiltä suojautumiseen.

Rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Lännen Tehtaat Oy:n hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusyksikkö.

1. Markkinariskit

Valuuttariskit

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Ulkomaan valuuttamääräiset myynnit ja ostot sekä tase-erät (transaktioriski), sekä sijoitukset ulkomaisiin tytäryrityksiin (translaatoriski), muodostavat konsernin valuuttakurssiriskin. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, Kanadan dollarista ja Norjan kruunusta. Muita valuuttoja, joille konserni altistuu liiketoiminnassa ovat lähinnä Ruotsin kruunu. Konsernissa olennaisin valuuttariski muodostuu Maritim Food -yhtiöiden muussa kuin yhtiön toimintavälivaluutassa olevista valuuttajohdannaisista, kassavaroista ja ostoveloista sekä konsernin sisäisistä lainoista Maritim Food -yhtiöille.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2011 merkittävimmät nettosijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin ovat Norjan kruunuissa 7,0 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,5 miljoonaa euroa. Lännen Tehtailla on sisäisiä lainoja Norjan kruunuissa 7,5 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,3 miljoonaa euroa.

naa euroa. Konsernin politiikkana ei ole suojata omistamiseen liittyviä eriä valuuttamuutoksilta, kuten nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin tai näiden sisäisiä lainoja.

Konsernin periaatteena on suojata alkuperäinen transaktioriski kaikkien taloudellisesti merkittävien valuuttapositioiden osalta. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan merkitykselliseksi katsotaan yli 100 000 euron arvoiset avoimet valuuttapositiot. Suojaus voidaan tehdä myös todennäköistä tulevaa avointa valuuttapositiota vastaan. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiineitä ja -optioita sekä valuutanvaihtosopimuksia. Valuuttariskiinkin liittyvistä suojauksista vastaavat liiketoimintayksiköt. Valuuttasuojauksia ohjaa toiminnalle määritelty riskienhallintapolitiikka, jonka toteuttamista valvoo konsernin rahoitusyksikkö.

IFRS 7 tarkoittama rahoitusinstrumenttien herkkyys valuuttariskille

Standardin tarkoittama valuuttariski liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ulkomaan rahan määriä eli määritetty jonakin muuna valuuttana kuin sinä toimintavälivaluuttana, jossa ne arvostetaan. Standardin yhteydessä valuuttariskillä ei tarkoiteta riskiä, joka liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ei-monetaarisia eriä tai toimintavälivaluutan määriä rahoitusinstrumentteihin.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2011 (31.12.2010) Norjan kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,6 / -0,5 (0,6 / -0,5) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2011 (31.12.2010) Yhdysvaltain dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,2 / -0,2 (0,1 / -0,2) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / -0,0 (0,1 / -0,1)

miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2011 (31.12.2010) Kanadan dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,1 / -0,1 (-0,1 / 0,1) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Korkoriski

Konsernilla oli tilikauden päättyessä pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja yhteensä 1,9 (2,1) miljoonaa euroa, emittoituja yritystodistuksia sekä muita korollisia lyhytaikaisia velkoja 0,4 (1,8) miljoonaa euroa, likvidejä kassavaroja 9,3 (7,5) miljoonaa euroa sekä sijoituksia lyhytaikaisiin korkorahastoihin 0,0 (7,1) miljoonaa euroa.

IFRS 7 tarkoittama rahoitusinstrumenttien herkkyys korkoriskille

Tilinpäätöspäivän 31.12.2011 (31.12.2010) taserakenteella yhden prosenttiyksikön nousu / lasku koroissa olisi pienentänyt / kasvattanut tilikauden tulosta -0,1 / 0,1 (-0,1 / 0,1) miljoonaa euroa ja kasvattanut / pienentänyt omaa pääomaa 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa.

Raaka-aineriski

Konserni on altistunut hyödykeriskille, joka liittyy hyödykkeiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä hinnanvaihteluihin. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa merkittävimmät yksittäiset raaka-aineriskit kohdistuvat vehnään, ohraan, kauraan, soijaan ja rypsiin. Liiketoiminnan kokonaispositioriskiä hallitaan tarvittaessa käyttämällä raaka-ainefutuuureja, -termiinejä sekä -optioita. Tilikauden päättyessä hyödykejohtannaisia oli avoinna 12,4 miljoonalla eurolla. Pakaste- ja kala-

liiketoiminnassa ei ole raaka-ainejohtannaismarkkinoita ja liiketoimintojen raaka-aineriskiä pyritään hallitsemaan pääosin hankinnan ja myynnin yhteistoiminnalla. Raaka-aineriskien hallinnasta vastaavat liiketoimintayksiköt niille asetettujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Raaka-aineriskin suojaumisessa sovelletaan pääsääntöisesti IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

Lännen Tehtaat -konserni suojautuu hankittavan sähkönhinnan vaihteluilta solmimalla eripituisia sähköntoimitus- ja sähköjohtannaisoppimuksia. Konsernin sähkösalkun hallinta on ulkoistettu kotimaisissa yhtiöissä. Sähkösalkun hallinta kattaa sekä fyysisen sähkön hankinnan että finanssisuojaukset. Sähköriskin hallintaa ohjaa erillinen sähkönhankinnan riskipolitiikka. Sähköriskin suojauksen osalta sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ja tilikauden päättyessä sähköjohtannaisia oli avoinna 1,7 miljoonan euron arvosta.

IFRS 7 tarkoittama rahoitusinstrumenttien herkkyys raaka-aineriskille

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2011 (31.12.2010) johdannaissopimusten mukaisten hyödykkeiden hinnat olisivat nousseet / laskeneet 10 %, tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt -0,2 / 0,2 (-0,4 / 0,4) miljoonaa euroa. Analyysissä johdannaissopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksien oletetaan kohdistuvan kokonaisuudessaan omaan pääomaan.

Markkinariskejä koskevat tiedot

Edellä esitetyt herkkyysanalyysit korko-, valuutta- ja hyödykeriskeistä eivät välttämättä ole edustavia, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi valuuttariskin osalta herkkyysanalyysi esittää vain rahoitusinstrumenttien

herkkyyden valuuttamuutoksille. Johdannaisten aiheuttamat rahavirtavaikutukset kumoutuvat merkityksellisin osin ulkomaanvaluutassa ostettavien hyödykkeiden vastakkaisen hintamuutoksen kautta, vaikka konserni ei sovelle IAS 39 tarkoittamaa suojauslaskentaa kaikkiin suojaustarkoituksessa tehtyihin valuuttajohdannaissopimuksiin.

2. Luottoriskit

Johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Raaka-ainejohtannaisoppimuksia voidaan tehdä tarpeeseen soveltuvissa hyödykepörsseissä. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien puitteissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä.

Operatiivisen luottoriskin minimoimiseksi liiketoimintayksiköt pyrkivät saamaan turvaavan vakuuden, kuten esimerkiksi luottovakuutuksen, asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä.

Johdon arvion mukaan konsernin luottoriskissä ei ole merkittäviä asiakaskohtaisia, maantieteellisiä eikä vastapuolikohtaisia keskittyymiä.

Konsernin saamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2011	2010
Erääntymättömät saamiset ja alle kuukauden erääntyneet	27,5	34,5
1 - 3 kuukautta erääntyneet saamiset	0,2	0,1
4 - 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,1	0,0
Yli 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,0
Yhteensä	27,8	34,5

Muihin kuin yllä esitettyihin konsernin tase-eriin ei liity luottoriskiä.

Konsernitilinpäätös, IFRS

3. Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen siten, että konsernin liiketoiminnan rahoitus on jatkuvasti turvattu. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Likviditeetin hallitsemiseksi konsernilla on 50,0 (50,0) miljoonan euron suuruisen yritystodistusohjelman lisäksi rahoituslaitosten kanssa sovittuja pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä, joita 31.12.2011 oli nostettavissa 25,0 (25,0) miljoonaa euroa. Luottolimiiteistä 15 miljoonaa euroa erääntyy joulukuussa 2016 ja 10 miljoonaa euroa maaliskuussa 2013. Yritystodistuksia oli emittoituina 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa emoyhtiön rahoitusyksikkö.

Konsernin johdannaisvelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2011

Milj. euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-0,1	-0,4	-1,2	-0,8
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	-	-
Johdannaisvelat	-0,4	-	-	-
Yhteensä	-0,5	-0,4	-1,2	-0,8

Korottomiin velkoihin sisältyvät ostovelat erääntyvät alle kolmen kuukauden aikana.

Konsernin johdannaisvelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2010

Milj. euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-1,5	-0,3	-1,5	-0,9
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	-0,1	-
Johdannaisvelat	-1,6	-	-	-
Yhteensä	-3,1	-0,3	-1,6	-0,9

4. Pääoman hallinta

Pääomarakenteen hallinnan tärkein tavoite on turvata ja varmistaa konsernin toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Yhtiön hallitus seuraa pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta. Tavoitteeksi on asetettu, että konsernin pitkän aikavälin omavaraisuusaste on vähintään 40 %. Omavaraisuusaste voi lyhyellä aikavälillä poiketa tavoitetasosta kumpaankin suuntaan. Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2011 oli 74,9 (72,4) %. Konsernin vahva rahoitusasema mahdollistaa yhtiön strategisen linjauksen mukaisen kasvun yritysjärjestelyiden avulla.

Korollisten velkojen määrä konsernissa vaihtelee vuoden sisällä merkittävästi johtuen käyttöpääoman sitoutuneisuuden kausiluonteisuudesta. Suurimmillaan käyttöpääoman sitoutuminen on yleensä loppuvuodesta ja pienimmillään keväällä ja kesällä.

Milj. euroa	2011	2010
Korolliset velat	2,3	4,0
Likvidit rahavarat	9,3	14,6
Korollinen nettovelka	7,0	10,7
Oma pääoma yhteensä	139,2	138,9
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	146,3	149,6
Nettovelkaantumisaste, %	-5,1	-7,7
Omavaraisuusaste, %	74,9	72,4

LIITE 25. | Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrat ja erääntymisajat

Milj. euroa	2011	2010
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	0,0	0,1
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,0	0,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	0,1
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien nykyarvo	0,0	0,1
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,0	0,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	0,1
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,0	0,0

LIITE 26. | Vakuudet, vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja muut sitoumukset

Milj. euroa	2011	2010
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ TAI MUITA VAKUUKSIA		
Rahalaitoslainat	1,3	1,6
Muut	0,8	1,0
Yhteensä	2,1	2,6
OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI		
Kiinteistökiinnitykset	2,2	2,3
Yrityskiinnitykset	0,5	0,5
Muut vakuudet	3,5	4,5
Takaukset	7,2	7,7
EI PURETTAVISSA OLEVAT MUUT VUOKRASOPIMUKSET		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	1,7	2,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2,7	4,3
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,3	0,3
Yhteensä	4,7	6,6
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärästä liittyy kiinteistöjen vuokrasopimukseen 3,9 (5,9) miljoonaa euroa.		
EHDOLLISET VARAT		
Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	0,7	0,7

Lännen Tehtaat päätti lokakuussa 2011 viedä Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Lännen

Tehtaat ja Nordic Sugar ovat joutuneet Sucros Oy:n toiminnassa tilanteeseen, jossa Lännen Tehtaat katsoo enemmistöomistajan päätöksenteolla ja toiminnallaan toistuvasti loukanneen Lännen Tehtaat Oyj:n vähemmistöoikeuksia. Koska enemmistöomistaja ei ole reklamoinnista huolimatta korjannut osakassopimuksen vastaisia toimintatapojaan, Lännen Tehtaat Oyj päätti jättää asian välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Nordic Sugar on vastineessaan Lännen Tehtaille kiistänyt syyllistyneensä sopimusrikkomuksiin.

Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu ja oikeusprosessiin liittyvät kulut kirjataan suoriteperusteisesti kuluksi.

MUUT VASTUUT

Kiinteistöjen arvonalisäveron tarkistamisvastuu

Konserniyhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan 2008-2011 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1,6 (1,2) miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2021.

INVESTOINTISITOUMUKSET

Lännen Tehtailla ei ole olennaisia investointisitoumuksia 31.12.2011.

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 27. Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
VARAT 2011				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,4	-	0,4
VARAT 2010				
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,6	-	-	0,6
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,0	-	0,0
Rahastosijoitukset	7,1	-	-	7,1
VELAT 2011				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,0	-	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,4	-	-	0,4
VELAT 2010				
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta	-	0,1	-	0,1
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	1,5	-	1,5

Tilikaudella ei ole tapahtunut siirtoja hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Johdannaisoppimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2011	2010
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskentaa	14,3	5,6
Valuuttatermiinisopimukset, rahavirran suojaus	-	1,0
Hyödykejohdannaiset, rahavirran suojaus	14,1	13,9

Muut tiedot rahavirran suojauksesta

Konserni on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin ja valuuttajohdannaisiin. Sähkönhankintaan liittyvät johdannaiset erääntyvät kolmen vuoden kuluessa painottuen kahteen tilinpäätöspäivän jälkeiseen vuoteen. Muut johdannaiset erääntyvät alle vuoden kuluessa. Suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista on tilikauden aikana kirjattu omaan pääomaan 0,5 (-0,9) miljoonaa euroa. Tulokseen kirjatusta määrästä liikevaihtoon sisältyy -0,9 (-0,3) miljoonaa euroa, ostoihin sekä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin -0,5 (-1,8) miljoonaa euroa, rahoitustuottoihin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja veroihin 0,4 (0,5) miljoonaa euroa. Kassavirran suojauksessa johdannaisien vaikutukset tuloslaskelmassa netottuvat merkitykselliseltä osalta suojauskohteen vastakkaista arvonmuutosta vastaan.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin ja yleisesti hyväksyttyihin arvostusmalleihin. Kyseiset syöttötiedot kuitenkin perustuvat todennettaviin markkinahintoihin.

Tason 3 käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin, jotka eivät perustu pääosin todennettaviin markkinahintoihin, vaan johdon arviointiin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin.

LIITE 28. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet

	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus -%	Konsernin osuus äänivallasta -%
Lännen Tehtaat Oyj (emoyritys)	Suomi		
Apetit Pakaste Oy	Suomi	100,0	100,0
Apetit Kala Oy	Suomi	70,0	70,0
Myrskylän Savustamo Oy	Suomi	70,0	70,0
Safu Oy	Suomi	70,0	70,0
Maritim Food AS	Norja	100,0	100,0
Maritim Food Sweden AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sandanger AS	Norja	100,0	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Suomi	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
Mildola Oy	Suomi	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
ZAO Avena St. Petersburg	Venäjä	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
UAB Avena Nordic Grain	Liettua	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
OÜ Avena Nordic Grain	Viro	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
TOO Avena Astana	Kazakstan	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
OOO Avena-Ukraina	Ukraina	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
Apetit Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Suomi	100,0	100,0

¹⁾ Lisäksi konserni omistaa välillisesti Foison Oy:n kautta 4,1 % Avena Nordic Grain Oy:n osakkeista.

Johdon työsuhde-etuudet

Johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi luetaan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä emoyhtiön toimitusjohtaja.

Hallintoneuvoston puheenjohtajille maksettiin vuonna 2011 palkkioina 13 125 (10 500) euroa, varapuheenjohtajille 10 083 (8 250) euroa ja jäsenille kokouspalkkioina 250 - 1 000 (500 -1 000) euroa.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettiin palkkoja, palkkioita ja luontaisetuja seuraavasti:

1 000 euroa	2011	2010
Matti Lappalainen, hallituksen puheenjohtaja	42	32
Hannu Simula, hallituksen varapuheenjohtaja	24	21
Harri Eela, hallituksen jäsen 14.4.2011 asti	6	18
Heikki Halkilahti, hallituksen jäsen	20	18
Aappo Kontu, hallituksen jäsen	20	18
Soili Suonoja, hallituksen jäsen 14.4.2011 asti	6	18
Jorma J. Takanen, hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen	14	-
Helena Walldén, hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen	14	-
Tom v. Weymarn, hallituksen puheenjohtaja 13.4.2010 asti	-	12
Matti Karppinen, toimitusjohtaja	377	423

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia konserniyhtiöiden kanssa. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Työsuhteen jälkeiset etuudet

Eläke-etuudesta johtuen kuluksi kirjattu määrä:

1 000 euroa	2011	2010
Matti Karppinen, toimitusjohtaja	98	96

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Konsernilla ei ollut lainasaamisia konsernin johtohenkilöiltä 31.12.2011 eikä 31.12.2010.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	2011	2010
Myynnit osakkuusyhtiöille	1,5	1,1
Myynnit yhteisyrityksille	8,5	7,3
Ostot osakkuusyhtiöiltä	13,9	6,6
Ostot yhteisyrityksiltä	0,0	-
Pitkäaikaiset saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	0,0	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyhtiöiltä kauden lopussa	0,8	1,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	0,8	0,7
Ostovelat ja muut velat osakkuusyhtiöille kauden lopussa	0,2	0,4
Ostovelat ja muut velat yhteisyrityksille kauden lopussa	0,0	-

Tavaroiden ja palveluiden myynnit osakkuusyhtiöille ja yhteisyrityksille perustuvat markkinahintoihin.

LIITE 29 | Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Lännen Tehtaat on pyytänyt Keskuskauppakamarin välityslautakuntaa nimeämään puheenjohtajan välimiesoikeudelle erimielisyydessä, joka koskee Nordic Sugarin osakas-sopimusrikkomuksia.

Keskuskauppakamarin välityslautakunnalle toimittamassaan vastauksessa koskien Lännen Tehtaiden hake-musta, Nordic Sugar on esittänyt näkemyksen, että Län-nen Tehtaat olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Lännen Tehtaiden maksetta-vaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon.

Lännen Tehtaiden mukaan Sucros Oy:n toimitus-johtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton. Osakassopimuksen mukaan kummallakin osakkaalla on oikeus vaatia toimi-tusjohtajan eroa, mikäli luottamus toimitusjohtajaan on menetetty, eikä se ole palautettavissa.

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE ^{30.} | Tunnusluvut

Jatkuvat toiminnot

Milj. euroa	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto	335,5	308,7	266,0	349,1	309,6
Vienti Suomesta	90,8	49,0	31,3	78,6	66,6
Liiketulos	8,7	8,3	6,8	13,9	5,3
% liikevaihdosta	2,6	2,7	2,6	4,0	1,7
Tutkimusmenot	0,9	1,0	0,9	0,8	0,7
% liikevaihdosta	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Rahoitustuotot (+)/ -kulut (-), netto	-1,2	0,1	0,5	-3,3	-0,8
Tulos ennen veroja	7,5	8,4	7,3	10,7	4,6
% liikevaihdosta	2,2	2,7	2,7	3,1	1,5
Tilikauden tulos	5,7	6,5	5,8	10,0	4,2
% liikevaihdosta	1,7	2,1	2,2	2,9	1,4
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja	5,8	3,1	2,7	8,1	6,9
% liikevaihdosta	1,7	1,0	1,0	2,3	2,2
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	0,2	10,5	1,2	0,5	11,6
% liikevaihdosta	0,1	3,4	0,5	0,1	3,7
Henkilöstö keskimäärin	596	621	657	755	705

Koko konserni, jatkuvat ja lopetettut toiminnot

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Milj. euroa	2011	2010	2009	2008	2007
LIIKETOIMINNAN LAAJUUS JA KANNATTAVUUS					
Liikevaihto	335,5	308,7	266,0	349,1	376,8
Liiketulos	8,7	8,3	6,8	20,5	14,4
% liikevaihdosta	2,6	2,7	2,6	5,9	3,8
Tulos ennen veroja	7,5	8,4	7,3	17,7	14,6
% liikevaihdosta	2,2	2,7	2,7	5,1	3,9
Tilikauden tulos	5,7	6,5	5,8	17,1	13,4
% liikevaihdosta	1,7	2,1	2,2	4,9	3,6
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	5,7	6,5	5,8	17,0	13,3
Vähemmistölle	0,0	-	-	0,1	0,1
Oman pääoman tuotto, %	4,1	4,7	4,3	12,9	10,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,3	6,1	5,5	13,8	10,0

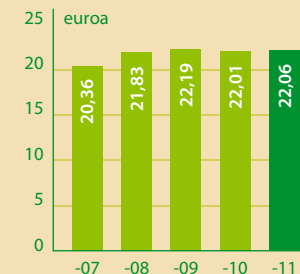
Milj. euroa	2011	2010	2009	2008	2007
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Omavaraisuusaste, %	74,9	72,4	78,0	70,5	62,1
Nettovelkaantumisaste, %	-5,1	-7,7	-15,8	1,1	16,0
Pitkäaikaiset varat	86,3	87,5	77,4	84,3	99,4
Vaihto-omaisuus	62,3	55,0	48,1	55,1	64,4
Muut lyhytaikaiset varat	37,2	49,4	50,6	52,9	42,1
Oma pääoma	139,2	138,9	137,3	135,6	128,0
Jakokelpoiset varat	87,7	84,5	82,7	78,9	61,6
Korolliset velat	2,3	4,0	3,3	15,2	33,6
Korottomat velat	44,3	49,0	35,5	41,6	44,3
Taseen loppusumma	185,8	191,9	176,1	192,3	205,9

Osakekohtaiset tunnusluvut

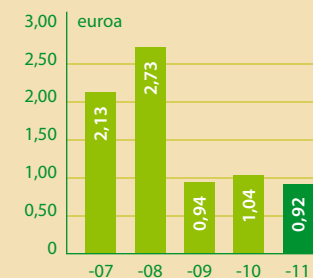
	2011	2010	2009	2008	2007
Tulos ja osinko					
Tulos/osake, euroa	0,92	1,04	0,94	2,73	2,13
Osakekohtainen osinko, euroa	1) 0,85	0,90	0,76	0,85	0,85
Osinko tuloksesta, %	92,4	86,5	80,9	31,1	40,0
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,8	5,1	4,9	6,3	5,3
P/E-luku	16,0	16,8	16,7	4,9	7,6
Oma pääoma/osake, euroa	22,06	22,01	22,19	21,83	20,36
Osakkeen kurssikehitys, euroa					
Tilikauden alin kurssi	12,95	15,51	11,90	13,00	15,65
Tilikauden ylin kurssi	18,80	20,00	15,99	17,00	24,50
Tilikauden keskipurssi	15,77	17,62	13,71	14,49	20,86
Tilikauden päätöskurssi	14,71	17,50	15,65	13,49	16,19
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	687	1 035	1 998	963	923
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	10,9	16,4	31,6	15,2	14,6
Osakepääoma, milj. euroa	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	92,9	110,6	98,9	85,2	102,3
Osingonjako, milj.euroa	1) 5,3	5,6	4,7	5,3	5,3
Osakkeiden määrä, kpl					
Osakkeiden lukumäärä	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 220 618	6 252 576
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 252 576

1) Hallituksen ehdotus

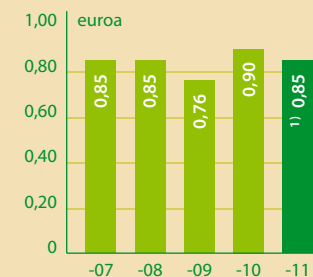
OMA PÄÄOMA/OSAKE

TULOS/OSAKE

OSINKO/OSAKE

Konsernitilinpäätös, IFRS

LIITE 31. | Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	= $\frac{\text{Voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskimäärin tilikauden aikana}}$ x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	= $\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat, keskimäärin tilikauden aikana}}$ x 100
Omavaraisuusaste, %	= $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$ x 100
Nettovelkaantumisaste, %	= $\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$ x 100
Korolliset nettovelat	= Korolliset velat – rahavarat, pankkisaamiset ja muut likvidit sijoitukset
Tulos / osake	= $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto / tappio}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen osinko	= $\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$ x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$ x 100
P/E-luku	= $\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Oma pääoma/osake	= $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakekannan markkina-arvo	= Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi

Suurimmat osakkeenomistajat 10.2.2012

Omistaja	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Sievi Capital Oyj	544 229	8,6	544 229	8,8
Valion Eläkekassa	414 390	6,6	414 390	6,7
Eela Esko	389 838	6,2	389 838	6,3
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	347 860	5,5	347 860	5,6
EM Group Oy	316 000	5,0	316 000	5,1
Skagen Funds	296 353	4,7	296 353	4,8
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	155 000	2,5	155 000	2,5
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö				
Ilmarinen	153 800	2,4	153 800	2,5
Maa- ja metsätaloustuottajain				
Keskusliitto MTK ry	125 485	2,0	125 485	2,0
Norvestia Oyj	74 294	1,2	74 294	1,2
10 suurinta yhteensä	2 817 249	44,6	2 817 249	45,5
Hallintarekisteröidyt osakkeet	191 776	3,0	191 776	3,1
Muut osakkeenomistajat	3 178 551	50,3	3 178 551	51,4
Ulkopuolisten omistuksessa yhteensä	6 187 576	97,9	6 187 576	100,0
Omassa omistuksessa	130 000	2,1		
Yhteensä	6 317 576	100,0		

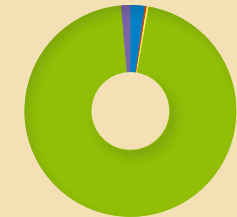
Johdon omistus

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja säätiöiden yhteenlaskettu omistusosuus 10.2.2012 oli yhteensä 345 545 osaketta. Nämä vastaavat 5,5 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Osakkeiden omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 10.2.2012

	Osuus osakkaista, %	Osuus osakkeista, %
Yritykset	2,1	22,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,3	6,9
Julkisyhteisöt	0,4	13,6
Kotitaloudet	95,9	43,6
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,3	5,9
Ulkomaat	0,1	4,7
Hallintarekisteri		3,0
Yhteensä	100,0	100,0

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

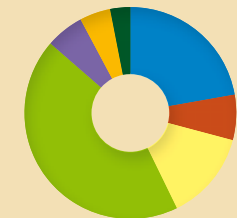

Osuus osakkaista, %

Osakkeiden omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 10.2.2012

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkaista, %	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %
1 - 100	4 456	47,6	211 713	3,4
101 - 500	3 713	39,6	904 593	14,3
501 - 1 000	726	7,8	532 470	8,4
1 001 - 5 000	406	4,3	752 175	12,0
5 001 - 10 000	32	0,3	216 169	3,4
10 001 - 50 000	18	0,2	406 269	6,4
50 001 - 100 000	5	0,1	332 844	5,3
100 001 - 500 000	10	0,1	2 417 114	38,3
500 001 -	1	0,0	544 229	8,6
Yhteensä	9 367	100,0	6 317 576	100,0

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

Osuus osakkeista, %

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	2011	2010
Liiketoiminnan muut tuotot	(1)	695	1 195
Henkilöstökulut	(2)	-1 786	-2 277
Poistot ja arvonalentumiset	(3)	-322	-307
Liiketoiminnan muut kulut	(4)	-1 076	-1 133
Liiketulos		-2 488	-2 521
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	8 610	6 130
Tulos ennen satunnaisia eriä		6 121	3 608
Satunnaiset tuotot	(6)	3 200	3 650
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		9 321	7 258
Tuloverot	(7)	-581	-708
Tilikauden tulos		8 740	6 550

Emoyhtiön tase, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(8)	129	169
Aineelliset hyödykkeet	(9)	4 659	4 854
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(10,11)	34 729	33 697
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	(10,11)	12 095	12 189
Muut sijoitukset ja saamiset	(10,11)	76	76
		51 688	50 984
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	(12)	13 350	6 297
Lyhytaikaiset saamiset	(13)	54 349	54 675
Myytavissä olevat arvopaperit		-	7 091
Rahat ja pankkisaamiset		8 096	6 939
		75 795	75 002
		127 483	125 985
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osaakepääoma	(14)	12 635	12 635
Ylikurssirahasto		23 391	23 391
Käyttörahasto		7 232	7 232
Edellisten tilikausien tulos		71 711	70 730
Tilikauden tulos		8 740	6 550
		123 709	120 538
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	(15)	3 148	3 982
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		625	1 466
		3 773	5 448
		127 483	125 985

Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS

1 000 euroa	2011	2010	1 000 euroa	2011	2010
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaiseriä	6 121	3 608	Muiden pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	1 863
Oikaisut	-8 525	-6 518	Lyhytaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	-5 649	-6 200
Käyttöpääoman muutos			Maksetut osingot	-5 569	-4 703
Lyhytaikaisten korottomien			Saadut konserniavustukset	3 650	1 900
liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 306	2 657	Rahoituksen rahavirta (C)	-7 568	-7 140
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-269	-46			
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-4 978	-299	Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)	1 156	2 565
Saadut osingot liiketoiminnasta	4 774	2 556	Rahavarat tilikauden alussa	6 939	4 374
Maksetut korot liiketoiminnasta	-131	-64	Rahavarat tilikauden lopussa	8 096	6 939
Saadut korot liiketoiminnasta	1 699	1 307			
Maksetut verot liiketoiminnasta	-1 152	-			
Liiketoiminnan rahavirta (A)	212	3 500			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-128	-132			
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	46	0			
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-1 032	-7 711			
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	-	2 491			
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-197	-			
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	525	-			
Investoinnit muihin sijoituksiin	-22 005	-32 903			
Muiden sijoitusten luovutustulot	29 095	42 994			
Saadut osingot investoinneista	2 209	1 466			
Investointien rahavirta (B)	8 512	6 205			
Rahavirta ennen rahoitusta	8 724	9 705			

Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos -834 (2 693) on esitetty käyttöpääoman muutoksessa.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, FAS

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskipäivän kurssiin. Lyhytaikaisista saamisista ja veloista syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Pitkäaikaisten saamisten ja velkojen realisoitumattomat kurssitappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Myös pitkäaikaisten saamisten realisoitumattomat kurssivoitot on kirjattu tulosvaikutteisesti tilikaudesta 2009 alkaen.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Johdannaissopimusten käyttö

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää erilaisia johdannaissopimuksia valuutta-, korko- sekä hyödykehintariskeiltä suojautumiseen. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu johdannaissopimusten käyvät arvot, jotka kertovat min-käläisiä tulosvaikutuksia olisi syntynyt johdannaissopimusten sulkemisesta tilinpäätöshetkellä.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Aikaisemmin Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

LIITE 1. | Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2011	2010
Luovutusvoitot	240	698
Vuokratuotot	305	365
Palveluveloitukset	135	132
Muut	15	0
Yhteensä	695	1 195

LIITE 2. | Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä

1 000 euroa	2011	2010
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	1 345	1 709
Eläkekulut	400	534
Muut henkilösivukulut	41	34
Yhteensä	1 786	2 277

Toimielinten palkat, palkkiot ja etuudet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen liitteessä 28.

Henkilöstö keskimäärin **11** 13

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

LIITE 3. | Poistot ja arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Poistoajat

Aineettomat oikeudet	5 tai 10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10 vuotta
Rakennukset, kiviset ja puiset	20-30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	5 tai 10 vuotta
Koneet ja kalusto	5 tai 10 vuotta

Poistoperusteissa ei ole muutoksia.

1 000 euroa	2011	2010
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		
Aineettomat oikeudet	21	11
Muut pitkävaikutteiset menot	29	21
Rakennukset ja rakennelmat	253	254
Koneet ja kalusto	19	22
Yhteensä	322	307

LIITE 4. | Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2011	2010
Vuokrat	78	47
Hallinnon kulut	578	568
Muut liiketoiminnan kulut	420	517
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	1 076	1 133
Tilintarkastuskulut	90	89

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

LIITE 5. | Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2011	2010
OSINKOTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	4 755	2 543
Osakkuusyrittäiltä	2 209	1 466
Muilta	19	13
Yhteensä	6 983	4 022
KORKOTUOTOT PITKÄAIKAISISTA Sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	188	165
MUUT KORKO- JA RAHOITUSTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	1 389	855
Osakkuusyrittäiltä	2	0
Valuuttakurssivoitot	58	865
Muut korkotuotot muilta	120	288
Yhteensä	1 570	2 008
Rahoitustuotot yhteensä	8 741	6 194
KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT		
Saman konsernin yrityksille	10	0
Muille	121	64
Yhteensä	131	64
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 610	6 130

Valuuttakurssivoitot sisältävät realisoitumattomia kurssivoittoja pitkäaikaisista lainasaamista 50 (167) tuhatta euroa.

LIITE 6. | Satunnaiset tuotot

1 000 euroa	2011	2010
Saadut konserniavustukset	3 200	3 650

LIITE 8. | Pysyvät vastaavat, aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2011

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	98	299	397
Lisäykset	8	2	11
Vähennykset	-	-	-
Hankintameno 31.12.	106	302	408
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-18	-211	-229
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-
Tilikauden poisto	-21	-29	-50
Kertyneet poistot 31.12.	-39	-240	-279
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	67	62	129

LIITE 7. | Tuloverot

1 000 euroa	2011	2010
Tuloverot satunnaisista eristä	832	949
Tuloverot tilikaudelta	-251	-372
Laskennallisen verosaamisen muutos	-	132
Yhteensä	581	708

Aineettomat hyödykkeet 2010

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	65	244	308
Lisäykset	68	56	124
Vähennykset	-35	-	-35
Hankintameno 31.12.	98	299	397
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-41	-190	-231
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	33	-	33
Tilikauden poisto	-11	-21	-31
Kertyneet poistot 31.12.	-18	-211	-229
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	80	89	169

Aineelliset hyödykkeet 2011

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 274	5 848	390	63	8 574
Lisäykset	-	-	117	-	117
Vähennykset	-5	-	-87	-	-91
Hankintameno 31.12.	2 269	5 848	421	63	8 601
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-3 378	-343	-	-3 721
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	52	-	52
Tilikauden poisto	-	-253	-19	-	-272
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 631	-310	-	-3 941
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	2 269	2 217	110	63	4 659

Aineelliset hyödykkeet 2010

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 274	5 839	390	63	-	8 566
Lisäykset	-	8	-	-	-	8
Vähennykset	-	-	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	2 274	5 848	390	63	-	8 574
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-3 124	-321	-	-	-3 445
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-254	-22	-	-	-276
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 378	-343	-	-	-3 721
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	2 274	2 470	47	63	-	4 854

Arvonkorotukset 2011 ja 2010

1 000 euroa	Yhteensä
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	1 850

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

LIITE 10. | Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet 2011

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	33 697	12 189	44	31	45 961
Lisäykset	1 032	197	-	-	1 229
Vähennykset	-	-292	-	-	-292
Kirjanpitoarvo					
31.12.2011	34 729	12 095	44	31	46 899

Osakkeet ja osuudet 2010

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	27 779	12 189	44	31	40 043
Lisäykset	7 711	-	-	-	7 711
Vähennykset	-1 793	-	-	-	-1 793
Kirjanpitoarvo					
31.12.2010	33 697	12 189	44	31	45 961

LIITE 11. | Emoyhtiön omistamat tytär- ja osakkuusyrietykset ja muut osakkeet, osuudet ja saamiset

	Kotipaikka	Omistusosuus -%
TYTÄRYRITYKSET		
Apetit Pakaste Oy	Säkylä	100,0
Apetit Kala Oy	Kuopio	70,0
Apetit Suomi Oy	Säkylä	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Helsinki	80,0
Maritim Food AS	Norja	100,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Säkylä	100,0
OSAKKUUSYRITYKSET		
Sucros Oy	Helsinki	20,0
Foison Oy	Helsinki	20,6
MUUT OSAKKEET, OSUUDET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET		Osakkeiden kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Muut		
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		44
Liittymismaksut, pitkäaikaiset saamiset		31
Yhteensä		75

LIITE 12. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2011	2010
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	13 316	6 246
Muut saamiset osakkuusyrittäiltä	34	51
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	13 350	6 297

LIITE 13. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2011	2010
MYYNTISAAMISET	69	23
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	146	132
Lainasaamiset	47 920	46 572
Konserni pankkitilisaaminen	2 846	2 788
Konserniavustussaamiset	3 200	3 650
Muut saamiset	49	36
Yhteensä	54 161	53 179
SAAMISET OMISTUSYHTEISYRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	21	2
Muut saamiset	17	1 467
Yhteensä	38	1 469
SIIRTOSAAMISET		
Henkilöstökulut	76	2
Muut	5	1
Yhteensä	81	4
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	54 349	54 675

LIITE 14. Oman pääoman muutokset

1 000 euroa	2011	2010
Osakepääoma 1.1.	12 635	12 635
Osakepääoma 31.12.	12 635	12 635
Ylikurssirahasto 1.1.	23 391	23 391
Ylikurssirahasto 31.12.	23 391	23 391
Käyttöraahasto 1.1.	7 232	7 232
Käyttöraahasto 31.12.	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	70 730	66 397
Siirto tilikauden tuloksesta	6 550	9 035
Osingonjako	-5 569	-4 703
Omien osakkeiden hankinta	-	-
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	71 711	70 730
Tilikauden voitto	8 740	6 550
Oma pääoma 31.12.	123 709	120 538
VOITONJAKOKELPOISET VARAT		
Käyttöraahasto	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto	71 711	70 730
Tilikauden voitto	8 740	6 550
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	87 684	84 512

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

LIITE 15. | Vieras pääoma

1 000 euroa	2011	2010
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Ostovelat	109	61
VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE		
Ostovelat	19	14
Muut velat	61	61
Konsernipankkitilivelka	3 148	3 982
Yhteensä	3 228	4 058
VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE		
Ostovelat	2	8
MUUT VELAT		
Verotilivelka	26	40
SIIRTOVELAT		
Henkilöstökulut	218	585
Tuloverovelka	6	577
Kulujaksotukset	184	119
Yhteensä	407	1 280
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	3 148	3 982
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma yhteensä	625	1 466
Yhteensä	3 773	5 448

LIITE 16. | Vakuudet, vastuusitoumukset, muut sitoumukset ja ehdolliset varat

1 000 euroa	2011	2010
VUOKRAVASTUUT		
Kiinteistövuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	192	191
Myöhemmin maksettavat	191	383
Muut vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	10	22
Myöhemmin maksettavat	13	15
MUUT VASTUUT		
Annetut takaukset	62	62
VASTUUSITOUMUKSET SAMAAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA		
Takaukset	7 168	7 610
Vastuut yhteensä	7 637	8 283
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Hyödykejohdannaiset		
Käypä arvo	-200	596
Kohde-etuuden arvo	1 662	1 781
EHDOLLISET VARAT		
Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	723	739

Lännen Tehtaat päätti lokakuussa 2011 viedä Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Lännen Tehtaat ja Nordic Sugar ovat joutuneet Sucros Oy:n toiminnassa tilanteeseen, jossa Lännen Tehtaat katsoo enemmistöomistajan päätöksenteollaan ja toiminnallaan toistuvasti loukanneen Lännen Tehtaat Oyj:n vähemmistöoikeuksia. Koska enemmistöomistaja ei ole reklamoinnista huolimatta korjannut osakassopimuksen vastaisia toimintatapojaan, Lännen Tehtaat Oyj päätti jättää asian välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Nordic Sugar on vastineessaan Lännen Tehtaille kiistänyt syyllistyneensä sopimusrikkomuksiin.

Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu ja oikeusprosessiin liittyvät kulut kirjataan suoriteperusteisesti kuluksi.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 ovat 87 683 571,91 euroa, josta tilikauden voitto on 8 740 302,05 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan 0,85 euroa osakkeelta eli yhteensä	5 259 439,60 euroa
• jätetään omaan pääomaan	82 424 132,31 euroa
Yhteensä	87 683 571,91 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2012

Matti Lappalainen

Heikki Halkilahti

Aappo Kontu

Hannu Simula

Jorma J. Takanen

Helena Walldén

Matti Karppinen
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Lännen Tehtaat Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahotuslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suo-

ritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot

konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Säkylässä 23. päivänä helmikuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Hannu Pellinen
KHT

Tomi Moisio
KHT, JHTT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Lännen Tehtaat Oyj:n vuoden 2011 tilinpäätöksen, joka sisältää myös konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja siihen liittyvän hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: Matti Eskola, Laura Hämäläinen, Pasi Jaakkola, Timo Kaunisto, Markku Länninki ja Ilkka Markkula.

Säkylässä 29. päivänä helmikuuta 2012

Hallintoneuvoston puolesta

Timo Miettinen
puheenjohtaja

Asmo Ritala
sihteeri

Osakkeet, osakepääoma ja osinkopolitiikka

Rekisteröinti ja noteeraus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1989 alkaen. Osakkeen symboli on LTE1S ja ISIN-tunnus FI0009003503.

Osakkeet ja äänioikeus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustusta äänimäärästä.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa. Osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Rekisteröity ja kokonaan maksettu

osakepääoma vuoden alussa ja lopussa oli 12 635 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 317 576 kappaletta.

Osakeantivaltuus

Lännen Tehtaat Oyj:n 31.3.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 631 757 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 130 000 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Valtuus käsittää oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustinjärjestelmän toteuttaminen ja oikeuden päättää osakkeen merkintähinnasta ja muista osakeantiin liittyvistä ehdoista.

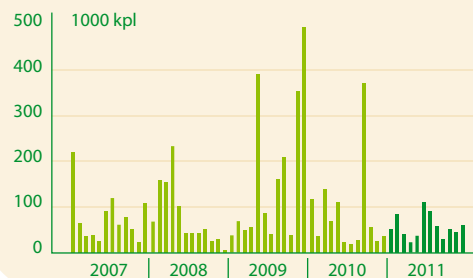
Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuus kumosi aikaisemman 30.3.2010 annetun osakeantivaltuutuksen.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus ei ole 15.2.2012 mennessä käyttänyt yhtiökokouksen sille myöntämää uusien osakkeiden antamis- ja omien osakkeiden luovuttamisvaltuutusta.

Optio-oikeudet

Yhtiön hallituksella ei ole optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevaa valtuutusta.

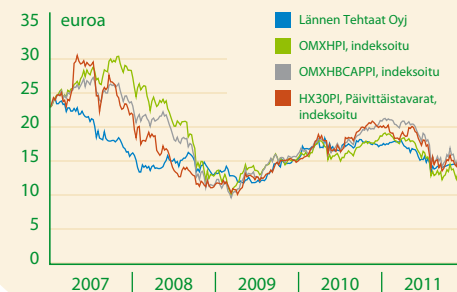
OSAKEVAIHTO KUUKAUSITTAIN
2007 - 2011

MARKKINA-ARVO
2007 - 2011

OSAKKEEN HINTAKEHITYS
2007 - 2011

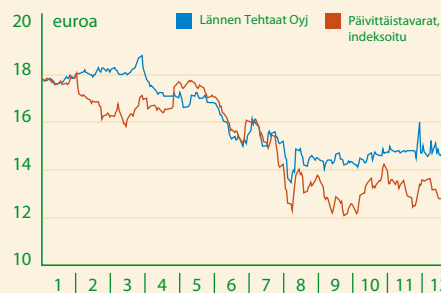
Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aiempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole äänioikeutta eikä niille makseta osinkoa.

Osinkopolitiikka

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukea tätä tavoitetta. Osinkona yhtiö jakaa vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

OSAKKEEN HINTAKEHITYS KUUKAUSITTAIN
2011

Kooste vuoden 2011 pörssitiedotteista

Lännen Tehtaat Oyj on julkaissut vuonna 2011 seuraavat pörssitiedotteet ja pörssi-ilmoitukset.

Tiedotteet löytyvät kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla www.lannen.fi olevasta tiedotarkistosta.

Koska tiedotteet koskevat vuotta 2011, osa niiden sisältämistä tiedoista saattaa olla vanhentuneita.

Helmikuu

17.2.2011
Tilinpäätöstiedote 1.1.- 31.12.2010

17.2.2011
Hallituksen ehdotukset Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiökokoukselle

17.2.2011
Apetit Kala Oy käynnistää kustannustehokkuusohjelman

17.2.2011
Maritim Food AS suunnittelee tuotannon tehostamista Norjassa

Maaliskuu

8.3.2011
Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiökokouskutsu

9.3.2011
Lännen Tehtaat Oyj:n vuosikertomus 2010, selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010 sekä kooste vuoden 2010 pörssitiedotteista julkaistu

31.3.2011
Lännen Tehtaat Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Huhtikuu

6.4.2011
Apetit Kala Oy:n kustannustehokkuusohjelma edennyt toteutusvaiheeseen

14.4.2011
Hallintoneuvoston järjestäytyminen ja hallituksen valinta

15.4.2011
Maritim Food AS päättänyt keskittää tuotannon yhteen laitokseen Norjan Fredrikstadissa

Toukokuu

5.5.2011
Osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2011

Elokuu

11.8.2011
Osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2011

Lokakuu

14.10.2011
Lännen Tehtaat Oyj vie Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimiesoikeuteen.

Marraskuu

2.11.2011
Osavuositarkastus 1.1.- 30.9.2011

Joulukuu

21.12.2011
Lännen Tehtaiden taloudellinen tiedottaminen vuonna 2012

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

SELVITYS LÄNNEN TEHTAAT OYJ:N HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2011

Tämä selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Lännen Tehtaat Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 8. Hallinnointikoodin suosituksen 8 mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista.

Suosituksista poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallintoneuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettäviä ominaisuuksia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteessa www.cf Finland.fi.

Hallitus

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenien lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenien toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallintoneuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenien valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

Jäsenet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuului 14.4.2011 saakka kuusi hallintoneuvoston 13.4.2010 valitsemaa jäsentä. Hallituksen 1.1.-14.4.2011 muodostivat Harri Eela, Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula ja Soili Suonoja.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto päätti 14.4.2011 pitämässään kokouksessa valita Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen edelleen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula, Jorma J. Takanen ja Helena Walldén.

Henkilötiedot jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri
Senior Advisor
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Hannu Simula, s. 1947, agronomi
Maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko
Päätöksi: DSTP-Engineering Oy, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka

Heikki Halkilahti, s. 1947, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi
Päätöksi: Valion Eläkekassa ja Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö, toimitusjohtaja

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri
Päätöksi: Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja

Soili Suonoja, s. 1944, kotitalousopettaja, MBA
Päätöksi: hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri
Päätöksi: Sievi Capital Oyj, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen

Riippumattomuusarviointi

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 15 mukaisesti hallituksen jäsenien riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

Hallituksen työjärjestyksen keskeinen sisältö

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäateistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmästä
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita

- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perustrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yrityskaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta
- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimiitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakeromuksen ja tilinpäätöksen
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmistä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset

- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtävistään sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään.

Hallituksen toiminnan suunnittelu ja arviointi

Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

Hallituksen kokoontuminen vuonna 2011

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus kokoontui 15 kertaa vuonna 2011. Kokouksista viisi oli puhelinkokouksia. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 95,6 %.

Hallintoneuvosto

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenen toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 31.3.2011 saakka 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 31.3.2011 päätti valita hallintoneuvostoon 19 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ovat vuoden 2011 aikana kuuluneet

yhtiökokouksen valitsemat jäsenet:

Timo Miettinen, s. 1955

diplomi-insinööri, EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja hallintoneuvoston puheenjohtaja 14.4.2011 alkaen jäsen 31.3.2011 alkaen

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971

MMM, agronomi, maanviljelijä hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 14.4.2011 alkaen

Heikki Aaltonen, s. 1956

MMM, maanviljelijä

Matti Eskola, s. 1950
agrologi, maanviljelijä

Jaakko Halkilahti, s. 1967
maanviljelijä
jäsen 31.3.2011 alkaen

Jussi Hantula, s. 1955
maanviljelijä

Börje Helenelund, s. 1951
agrologi, maanviljelijä

Laura Hämäläinen, s. 1975
MMM, agronomi,
maanviljelijä

Pasi Jaakkola, s. 1941
maanviljelijä

Timo Kaunisto, s. 1963
MMM, agronomi,
maanviljelijä

Risto Korpela, s. 1949
ekonomi, toimitusjohtaja

Mikko Kurittu, s. 1966
agrologi, maanviljelijä

Mika Leikkonen, s. 1963
agrologi, maanviljelijä

Markku Länninki, s. 1949
maanviljelijä

Ilkka Markkula, s. 1960
agrologi, maanviljelijä

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Samu Pere, s. 1968
hallintojohtaja

Tuomo Raininko, s. 1966
maanviljelijä

Esa Ruohola, s. 1946
maanviljelijä

Esko Suomala, s. 1959
agronomi, maanviljelijä
jäsen 31.3.2011 saakka

Helena Walldén, s. 1953
diplomi-insinööri,
hallintoneuvoston puheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Mauno Ylinen, s. 1965
agronomi

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Pauli Juutinen, s. 1951
Henkilökohtainen varajäsen
Timo Kaila

Aila Koivuniemi, s. 1944
Henkilökohtainen varajäsen
Pia Rantanen

Veijo Kukkonen, s. 1981
Henkilökohtainen varajäsen
Maarit Tammelin

Kirsi Roos, s. 1972
Henkilökohtainen varajäsen
Pauli Paavola

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2011

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2011. Jäsen-
ten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 76,3 %.

Hallintoneuvoston nimitysvaliokunta

1. Kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmis-
televaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen
mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa
jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneu-
voston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja.
Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneu-
voston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallin-
toneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hal-
lintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenien
lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheen-

johtajasta sekä heille maksettavista palkkioista. Lisäksi
valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hal-
lituksen jäsenien seuraajaehdokkaita. Valiokunta tieduste-
lee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien
mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2011 nimitysvaliokunta kokoontui 4 kertaa käsit-
telemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita.
Valiokunnan jäsenien keskimääräinen osallistumispro-
sentti kokouksiin oli 95 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948
kauppatieteiden maisteri, Senior Advisor,
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Heikki Laurinen, s. 1967
MMM, agronomi, toimitusjohtaja
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 alkaen

Timo Miettinen, s. 1955
diplomi-insinööri, EM Group Oy:n hallituksen puheen-
johtaja
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja
jäsen 30.3.2010 alkaen

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
jäsen 14.4.2011 alkaen

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston varapuheen-
johtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Antti Rauhamaa, s. 1952
agrologi, maanviljelijä
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 saakka

Tauno Uitto, s. 1948
maanviljelijä
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 alkaen

Helena Walldén, s. 1953
diplomi-insinööri
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja
ja jäsen 31.3.2011 saakka

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja
Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja 1.9.2005 alkaen

Toimitusjohtajan tehtävät

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa
hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti
sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja talo-
udellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hal-
linnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidon lainmukai-
suudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty
luotettavasti.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vahvistaa Lännen Tehtaat -konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Lännen Tehtailla yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Lännen Tehtaat -konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan

ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimiitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtajistoon kuuluva jäsen. Konsernitason riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

Organisaatio ja tehtävien jako

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksiköille on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastuualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoimintalueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osa-alueita varten. Organisaatiossa toimiville yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määrätty toimenkuviissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus

esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja johdon on luotava alaisille edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Päätöksenteko ja valvontatoimet

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoimintajohto vastaa päätösehdotusten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytetyissä päivittäisissä varmistuksissa.

Riskienhallinta

Lännen Tehtaat Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Lännen Tehtaiden riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallintaperiaatteissa.

Tietojärjestelmät

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tie-

totekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserniyhtiöllä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toimivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Lännen Tehtaat-konsernin laskentamanaalissa. Kuukausi-, osavuositarkaus- ja vuositilinpäätösraportoinnista on laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuositarkaus- ja vuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään

neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Lännen Tehtaiden ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteutumatiemat ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitasolla tuloskokouksessa, johon osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Management-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case-, todennäköinen ja worst case -arvot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtajiston jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksikköjen johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seurantamittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumatonta ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Lännen Tehtaiden sisäinen tarkastus on riippumaton kotimaisista ja ulkomaisista operatiivisista yksiköistä. Tarkastusta suorittaa konsernihallintoon kuuluva henkilö, jonka työtehtäviin kuuluu myös konsernilaskentaa ja muita konsernitason työtehtäviä. Näihin muihin työtehtäviin liittyvä esimies-alaisuusuhde konsernihallinnossa johtaa tilanteeseen, jossa sisäinen tarkastaja ei voi riippumattomasti tarkastaa Lännen Tehtaat konsernihallinnon vastuualueita.

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukselle kirjallisesti vuosittaisen toimintakeromuksen tarkastushavainnoista ja kehittämiskohteista sisäisessä valvonnassa. Tarvittaessa sisäinen tarkastus raportoi myös yksittäisistä tarkastushavainnoista vuosisuunnitelmakauden aikana hallitukselle.

Palkitseminen, sisäpiiriasiat

Palkitseminen

Hallintoneuvosto

Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 31.3.2011, päätti hallintoneuvostolle maksettavista palkkioista seuraavaa:

- hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio on 7 500 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 5 000 euroa
- hallintoneuvoston jäsenten ja puheenjohtajan kokouspalkkio on 250 euroa
- kokouspalkkio maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle myös heidän osallistuessaan yhtiön hallituksen kokoukseen
- kokouspalkkio maksetaan myös hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2011 aikana neljä kertaa. Myös hallintoneuvoston nimitysvaliokunta kokoontui 4 kertaa. Hallintoneuvoston ja hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2011 yhteensä 40 458 euroa.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston 14.4.2011 tekemän päätöksen mukaan:

- hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 3 025 euron kuukausipalkkio
- varapuheenjohtajalle maksetaan 1 870 euron kuukausipalkkio

- muille hallituksen jäsenille maksetaan 1 485 euron kuukausipalkkio
- lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 500 euron ja jäsenille 250 euron suuruinen kokouspalkkio.

Hallitus kokoontui 15 kertaa vuonna 2011. Kokouksista viisi oli puhelinkokouksia. Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 145 020 euroa vuonna 2011. Palkkiot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedossa 28.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Hallitus nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävästään sekä päättää heidän toimiehdoistaan ja kannustusjärjestelmänsä.

Toimitusjohtajana on toiminut kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen 1.9.2005 alkaen.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määriteltä toimitusjohtajasopimuksessa. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta ja eläkkeen tasoksi 62 % vuoden 2004 lakien mukaisesti lasketusta TEL-eläkepalkasta.

Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet tilikaudelta 2011 olivat 377 084 euroa, joka sisältää palkan luontoisetuineen ja tulospalkkion.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen 1.1.2008 alkaen.

Sisäpiiriasiat

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen vahvistamat, 15.12.2011 voimaan tulleet sisäpiirisäännöt perustuvat arvopaperimark-

kinalain (AML 5 luku) säännöksiin ja rahoitustarkastuksen määräyksiin (RATA:n standardi 5.3 sisäpiiri-ilmoituksista ja -rekisteristä 1.9.2005), NASDAQ OMX Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymään 9.10.2009 alkaen voimassa olevaan sisäpiiriohjeeseen. Sääntöihin sisältyvät ohjeet julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville, yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin kuuluville sekä hankekohtaisille sisäpiiriläisille sekä sisäpiirihallinnon organisoinnista ja menettelytavoista.

Lännen Tehtaat Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat toimielimen jäsenyyden tai asemansa perusteella yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastajat ja varatilintarkastajat mukaan lukien tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tilintarkastaja, yhtiön talousjohtaja, yhtiön kalaliiketoiminnasta vastaava johtaja, pakasteliiketoiminnasta vastaava johtaja ja vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta vastaava johtaja.

Yhtiön yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin merkitään ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin on merkitty noin 40 henkilöä.

Yhtiössä on voimassa kaupankäyntirajoitus, joka kieltää yhtiön pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäynnin yhtiön osakkeilla 21 päivän ajan ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista.

Yhtiö ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Tiedot julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvista ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksistaan ovat luettavissa yhtiön internetsivuilla www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto.

Hallituksen jäsenten ja konsernin johtajiston omistukset 10.2.2012 on esitetty hallituksen ja johtajiston jäsenten esitellyn yhteydessä vuosikertomuksen sivuilla 86 ja 87.

Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvosto

Yhtiökokouksen valitsevat jäsenet

Timo Miettinen, s. 1955,
diplomi-insinööri

Puheenjohtaja vuodesta
2011, jäsen vuodesta 2011

Päätoimi:
EM Group Oy,
hallituksen puheenjohtaja
Keskeiset samanaikaiset
luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja:
Ensto Oy, Sewatek Oy,
Convento Santa Lucia S.r.l.

Marja-Liisa Mikola-Luoto,
s. 1971, MMM, agronomi

Varapuheenjohtaja
vuodesta 2011,
jäsen vuodesta 2005

Päätoimi: Maanviljelijä

Heikki Aaltonen, s. 1956,
maatalous- ja metsätieteiden
maisteri, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Matti Eskola, s. 1950,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991
Erovuorossa

Jaakko Halkilahti, s. 1967,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Börje Helenelund, s. 1951,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Laura Hämäläinen, s. 1975,
maatalous- ja metsätieteiden
maisteri, agronomi,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009
Erovuorossa

Pasi Jaakkola, s. 1941,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1982
Erovuorossa

Timo Kaunisto, s. 1963,
maatalous- ja metsätieteiden
maisteri, agronomi,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009
Erovuorossa

Risto Korpela, s. 1949,
ekonomi, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2007

Mikko Kurittu, s. 1966,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Mika Leikkonen, s. 1963,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Markku Länninki, s. 1949,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003
Erovuorossa

Henkilöstön nimeämät jäsenet

Pauli Juutinen, s. 1951
luottamusmies
Jäsen vuodesta 2009
Varajäsen **Timo Kaila**

Aila Koivuniemi, s. 1944
luottamusmies
Jäsen vuodesta 1997
Varajäsen **Pia Rantanen**

Ilkka Markkula, s. 1960,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003
Erovuorossa

Samu Pere, s. 1968,
hallintojohtaja
Jäsen vuodesta 1998

Tuomo Raininko, s. 1966,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2005

Esa Ruohola, s. 1946,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Mauno Ylinen, s. 1965,
agronomi
Jäsen vuodesta 2005

Tilintarkastajat

Hannu Pellinen
taloustieteiden maisteri,
KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
päävastuullisena
tilintarkastajana
Tommi Moisio
kauppatieteiden maisteri,
KHT, JHTT

Hallitus

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri, Senior Advisor
Puheenjohtaja vuodesta 2010, varapuheenjohtaja vuodesta 2009,
jäsen vuodesta 2003

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Bonaria Oy, Bonbake Oy

hallituksen jäsen: Leipurin Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Vaasan&Vaasan Oy, konserni- ja toimitusjohtaja 1999-2008 • Cultor Oyj Vaasan Leivonta, toimitusjohtaja 1997-1998 • Cultor Oyj Vaasan Leipomot Oy, toimitusjohtaja 1990-1997 • Cultor Oyj Elintarviketeollisuus, kehitysjohtaja 1988-1989 • Suomen Sokeri Oy Vaasanmylly, markkinointijohtaja 1985-1988 • OTK, elintarviketeollisuuden ja tukkukaupan johtotehtäviä 1972-1984
Osakeomistus: 6 260 osaketta (10.2.2012)

Hannu Simula, s. 1947, agronomi
Varapuheenjohtaja vuodesta 2010, varapuheenjohtaja vuosina 2003-2009,
jäsen vuodesta 1998

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen jäsen: Sucros Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Päätoiminen maanviljelijä 2000-2005 • Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto (MTK), jaostopäällikkö 1995-2000 • Päätoiminen maanviljelijä 1990-1995 • Tukkukauppojen Oy, Satakunnan aluekonttori, aluejohtaja 1985-1990 • Lännen Tehtaat Oy, viljelyosasto, kenttäpäällikkö 1978-1985 • Tukkukauppojen Oy, maatalousosasto, jaostopäällikkö 1975-1978
Osakeomistus: 850 osaketta (10.2.2012)

Heikki Halkilahti, s. 1947, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi
Jäsen vuodesta 2008, hallintoneuvoston jäsen vuosina 1990-2008

Päätoimi: Valion Eläkekassa, Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö, toimitusjohtaja

Sivutoimi: Valio Oy, hallintojohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Eläkesäätiöyhdistys

hallituksen varapuheenjohtaja: Työeläkevakuuttajat TELA

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Valio Oy, 1976-, hallintojohtaja, toimitusjohtaja 2006-2007, 2003 • Osuusteurastamo Karjaportti, hallintojohtaja 1973-1976
Osakeomistus: 900 osaketta (10.2.2012)

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri
Jäsen vuodesta 2004

Päätoimi: Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Vahterus Oy

hallituksen jäsen: Empower Group Oy, Anvia Oyj

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Pohjolan Voima Oy, tekninen johtaja, PVO-Engineering Oy, toimitusjohtaja 1996-1998 • TVS-Tekniikka Oy, toimitusjohtaja 1993-1996 • Teollisuuden Voimansiirto Oy, teknisen osaston johtaja 1989-1993 • Teollisuuden Voima Oy, sähkötekniikan toimisto, päällikkö 1977-1989
Osakeomistus: 500 osaketta (10.2.2012)

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri
Jäsen vuodesta 2011

Päätoimi: Sievi Capital Oyj, toimitusjohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Scanfil Oyj, Riitta ja Jorma J. Takasen säätiö, Ultraprint Oy

hallituksen varapuheenjohtaja: PPO-Yhtiöt Oy,

Pohjanmaan Puhelinosuuskunta PPO

hallituksen jäsen: Sievi Capital Oyj, iLoq Oy, IonPhasE Oy

hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Sievi Capital Oyj (aikaisemmin Scanfil Oy), perustaja, toimitusjohtaja 1976-
Osakeomistus: 1 000 osaketta (10.2.2012)

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri
Jäsen vuodesta 2011

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Fingrid Oyj

hallituksen jäsen: Alko Oy, Metsähallitus, Raskone Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Pohjola Pankki Oyj, johtoryhmän jäsen 2006-2008 • Pohjola Vakuutus Oy, johtaja 2006-2008 • A-vakuutus Oy, toimitusjohtaja 2007-2008 • OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, johtokunnan jäsen 1994-2006 • OKO, eri tehtäviä 1976-1994

Osakeomistus: 1 000 osaketta (10.2.2012)

Toimitusjohtaja ja johtajisto

Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja vuodesta 2005, Kalaliiketoiminnan johtaja vuodesta 2009,
Apetit Kala Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2010

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto ry, HKScan Oyj, Sucros Oy
Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Atria Yhtymä Oyj Lithells AB, toimitusjohtaja 2001-2005 • Nokian Renkaat Oyj, tulosityksikköjohtaja 1998-2001 • Saarioinen Oy, markkinointijohtaja 1994-1998 • Tamrock Oy, markkinointipäällikkö 1989-1994 ja viestintäjohtaja 1991-1994 • Unilever Finland Oy, markkinapäällikkö 1985-1989 • Turun Seudun Osuuspankki, toimistopäällikkö 1984-1985
Osakeomistus: 1 800 osaketta (10.2.2012)

Johanna Heikkilä, s. 1962, kauppatieteiden maisteri
Henkilöstöjohtaja vuodesta 2005

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Fazer Leipomot Oy, henkilöstöjohtaja 2003-2005 • LU Suomi Oy, henkilöstöjohtaja 2002-2003 • LU Suomi Oy (aik. Fazer Keksit Oy), henkilöstöpäällikkö 1995-2002 • Fazer Suklaa Oy, henkilöstöpäällikkö 1992-1994 • Fazer Suklaa Oy, henkilöstöasiainhoitaja 1990-1991
Osakeomistus: - (10.2.2012)

Antti Kerttula, s. 1956, yo-merkonomi
Pakasteliiketoiminnan johtaja vuodesta 1994,
Apetit Pakaste Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2007

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Ateriamestarit Oy, Ruokatieto Yhdistys ry
johtokunnan puheenjohtaja: ETL:n Pakaste- ja perunateollisuusyhdistys
Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Ingman Foods Oyj, tehtaanjohtaja 1989-1994
Osakeomistus: - (10.2.2012)

Eero Kinnunen, s. 1970, kauppatieteiden maisteri
Talousjohtaja vuodesta 2006, toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2008

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Cloetta Fazer Suklaa Oy, business controller, johtoryhmän jäsen 2004-2006 • Cloetta Fazer Makeiset Oy, tuoterhämäsiiantuntija 2000-2004 • Fazer Polska Sp. z o.o., business controller, johtoryhmän jäsen 1998-2000 • Fazer Suklaa Oy, controller 1996-1998
Osakeomistus: 360 osaketta (10.2.2012)

Asmo Ritala, s. 1958, oikeustieteen kandidaatti
Lakimies vuodesta 1995

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Valtion viljavarasto, lakimies 1990-1994
Oy Esso Ab, isännöitsijä 1986-1990
Osakeomistus: - (10.2.2012)

Kaija Viljanen, s. 1952, kauppatieteiden maisteri, humanististen tieteiden kandidaatti, EMBA
Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan johtaja vuodesta 2009,
Avena Nordic Grain Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 1995 ja
Mildola Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2009

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen ja eri työryhmien jäsen: Coceral
hallituksen jäsen: Munakunta
johtokunnan puheenjohtaja: ETL:n Öljynpuristamoyhdistys
Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Valtion Viljavarasto, apulaisjohtaja 1992-1995 • MTK, projektipäällikkö 1991-1992 • Suomalais-Neuvostoliittolainen kauppakamari Moskova, johtaja 1987-1991
Osakeomistus: - (10.2.2012)

Yhteystiedot

Lännen Tehtaat Oyj

Konsernihallinto
Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4022

Lännen Tehtaat Oyj

Espoon toimipiste
Upseerinkatu 1
PL 404, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 00
faksi 010 402 4024

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@lannen.fi
www.lannen.fi

Y-tunnus 0197395-5
Kotipaikka Säköylä

Tytäryhtiöt

Apetit Suomi Oy

PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4944
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077043-2

Apetit Suomi Oy

Espoon toimipiste
Upseerinkatu 1
PL 403, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4455

Apetit Pakaste Oy

PL 130, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4322
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077046-7

Apetit Pakaste Oy

Teollisuustie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4666

Apetit Kala Oy

Mastotie 7, 70460 Kuopio
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4520
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 0877766-6

Apetit Kala Oy

Vuosnaistentie 593 A,
23360 Kustavi
Puhelin 010 402 4500

Myrskylän Savustamo Oy

Kylänpääntie 45, 07600 Myrskylä
Puhelin 019 521 3100
Faksi 019 521 3116
etunimi.sukunimi@safu.com
www.safu.com
Y-tunnus 0668811-7

Maritim Food AS

Räbekksvingen 5
NO-1617 Fredrikstad, Norja
Puhelin +47 6936 3700
Faksi +47 6936 3738
etunimi.sukunimi@maritim-food.no
www.maritim-food.no

Maritim Food Sweden AB

Kalkkärrsvägen 21-22
SE-455 61 Dingle, Ruotsi
Puhelin +46 5244 0047
etunimi.sukunimi@maritim-food.no

Sandanger AS

NO-6083 Gjerdsвика, Norja
Puhelin +47 7002 6440
Faksi +47 7002 6441
etunimi.sukunimi@sunmoere.com
www.sunmoere.com

Avena Nordic Grain Oy

Upseerinkatu 1
PL 402, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 02
Faksi 010 402 2500
etunimi.sukunimi@avena.fi
www.avena.fi
Y-tunnus 0989948-9

ZAO Avena St. Petersburg

Ul. Korabelestroitelej, d. 30,
litera A, office 2.15
RU-199397 Pietari, Venäjä
Puhelin +7 812 305 5795
Faksi +7 812 305 5785

UAB Avena Nordic Grain

Gostauto str. 40B
LT-01112 Vilna, Liettua
Puhelin +370 5 243 0290
Faksi +370 5 243 0291

OÜ Avena Nordic Grain

Tehnika 3, Türi
EE-72213 Järvamaa, Viro
Puhelin +372 5 038 151

TOO Avena Astana
Rajon Almaty, Baraeva str. 16
KZ-010000 Astana, Kazakstan
Puhelin/faksi +7 7172 592 679,
+7 7172 592 676

OOO Avena-Ukraina

g. Mirgorod, ul. Petrovskogo 15
UA-37600 Poltavskaja oblast,
Ukraina
Puhelin/faksi +380 5355 40262

Mildola Oy

Satamatie 64
PL 21, 02401 Kirkkonummi
Puhelin 010 402 2300
Faksi 010 402 2311
etunimi.sukunimi@mildola.fi
www.mildola.fi
Y-tunnus 0116251-1

■ Pakasteliiketoiminta | ■ Kalaliiketoiminta | ■ Vilja- ja öljykasviliiketoiminta | ■ Muut toiminnot

Lännen Tehtaat Oyj

PL 100, 27801 Säkyä

Puhelin 010 402 00 | Faksi 010 402 4022

lannen.tehtaat@lannen.fi

www.lannen.fi